

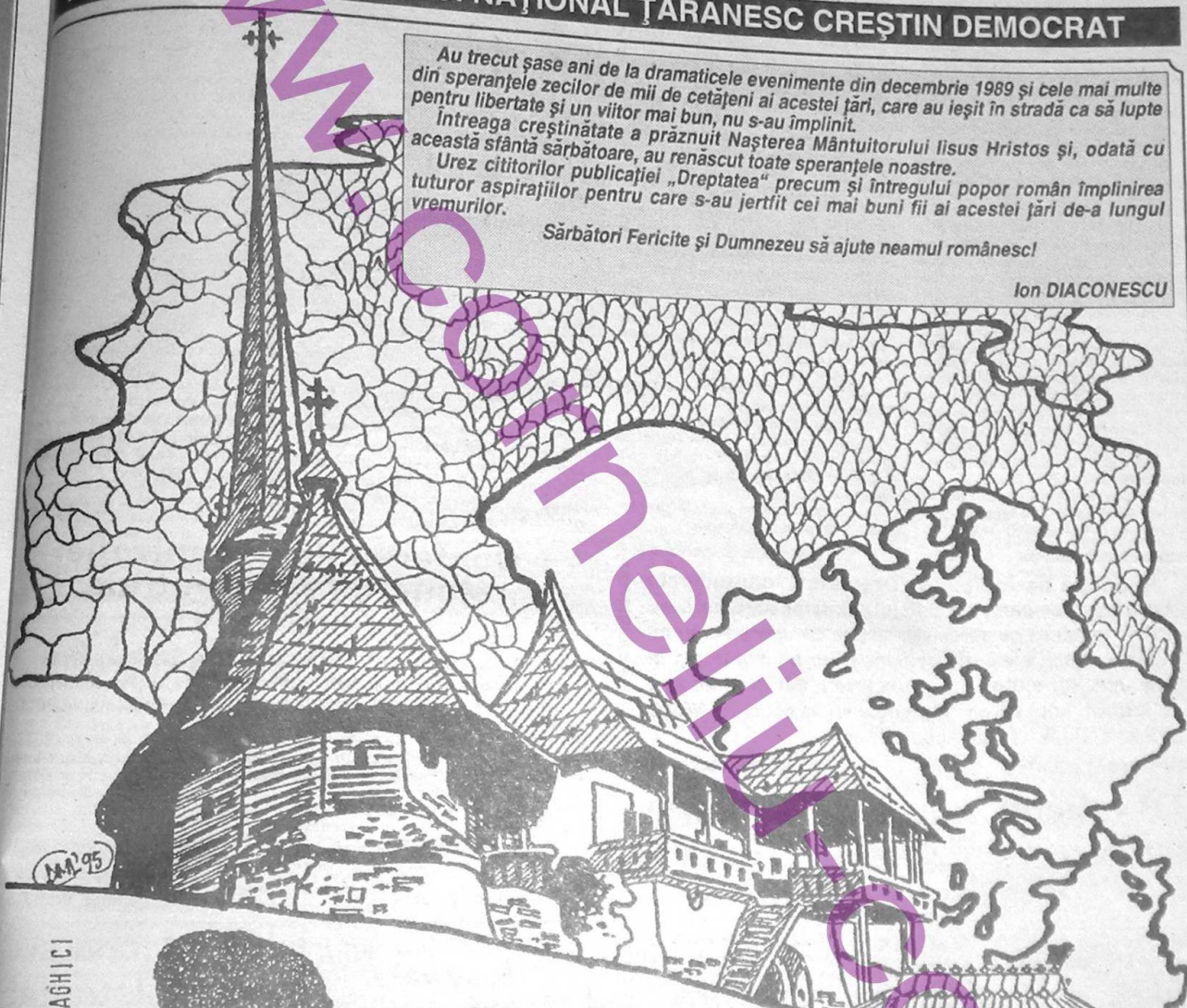
Dreptatea

PERIODIC AL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC CREȘTIN DEMOCRAT

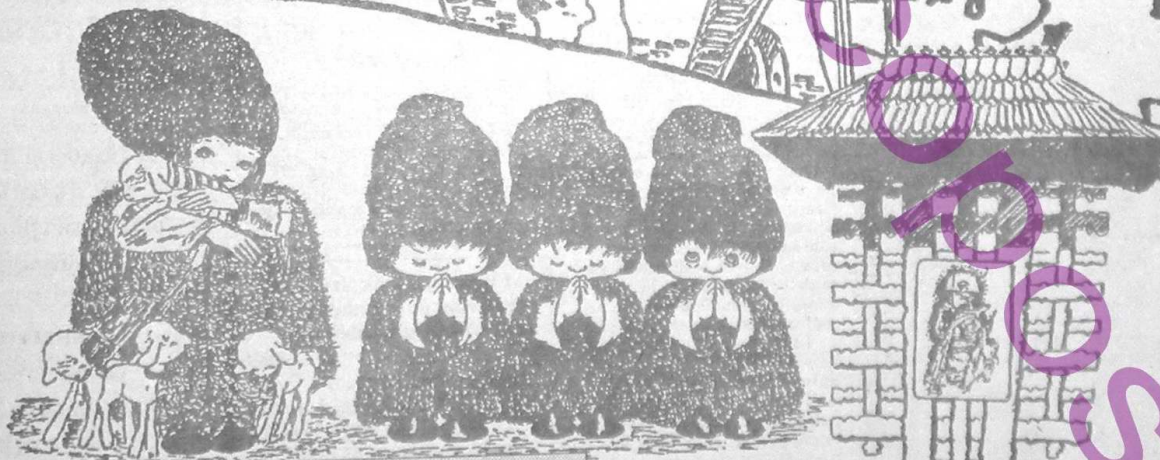
Au trecut șase ani de la dramaticele evenimente din decembrie 1989 și cele mai multe din speranțele zecilor de mii de cetățeni ai acestei țări, care au ieșit în stradă ca să lupte pentru libertate și un viitor mai bun, nu s-au împlinit.
 Întreaga creștinătate a prăznuit Nașterea Mântuitorului Iisus Hristos și, odată cu această sfântă sărbătoare, au renăscut toate speranțele noastre.
 Urez cititorilor publicației „Dreptatea” precum și întregului popor român împlinirea tuturor aspirațiilor pentru care s-au jertfit cei mai buni fii ai acestei țări de-a lungul vremurilor.

Sărbători Fericite și Dumnezeu să ajute neamul românesc!

Ion DIACONESCU

© LAVINIU M. DRAGHICI

Sărbători fericite!
 La Mulți Ani!

Întrebări și răspunsuri

III. 1. De ce investițiile străine sunt încă la un nivel scăzut?

2. Investițiile străine au un nivel scăzut din cauza instabilității economice, rezultată ca urmare a menținerii vechilor structuri organizatorice, a întârzierii reformelor economice, a limitării dreptului de proprietate și a ritmului inadmisibil de lent în care se realizează privatizarea sau, într-un singur cuvânt, din cauza politicii deficitare a Guvernului.

3. Principalele cauze ale acestei situații:

3.1. Incertitudinile investițiilor străine privind stabilitatea economică sunt justificate de o serie de acte normative oscilante între o economie de tip concurențial și una autoritar-etatistă.

Legislația privind investițiile străine este birocratică, confuză și complicată, ceea ce permite o vastă corupție, pentru obținerea autorizațiilor de funcționare a întreprinderilor indiferent de natura capitalului (autohton, străin sau mixt).

3.2. Împotrivirea, mai mult sau mai puțin fățișă, a onora dintre cadrele de conducere ale întreprinderilor de stat privind modernizarea sau restructurarea acestora prin coparticiparea de capital străin, de teamă că aceasta va duce la eliminarea onora din posturile de conducere bine plătite.

3.3. Lozincile de tipul "nu ne vindem țara" au creat o imagine grea de acceptat de investitorii străini.

3.4. Legislația limitativă privind dreptul de proprietate (cetățenii străini nu pot poseda terenuri; legea de curând promulgată privind casele naționalizate; avantajarea în toate privințele a întreprinderilor de stat, inclusiv a fostelor IAS-uri etc.), ca și menținerea în mod artificial în viață a unor întreprinderi de stat nerentabile (prin subvenții mai mult sau mai puțin mascate), conduc la o imagine a țării noastre mai apropiată de aceea a unui stat cu structuri centralizate, decât a unui stat cu o economie de piață de tip concurențial.

3.5. Un sistem de impozitare a profiturilor care îi descurajează pe investitori.

Desigur, mai sunt și alte explicații ale întârzierii cu care investiții străine vin în țara noastră (cca 1,5 miliarde dolari investiți la noi, față de cca 15 miliarde în Ungaria), însă concluzia că această situație se datorează Guvernului, care, din motive populiste și electorale, inclusiv cooperarea cu partide extremiste și naționaliste, ezită să dirijeze economia țării spre tipul de economie occidentală.

IV. 1. Ce este și cum se explică fenomenul de corupție?

2. Corupția reprezintă obținerea de către funcționari ai aparatului de stat a unor avantaje ilegale sau câștiguri materiale ilicite, prin trafic de influență sau mituire.

3. În legătură cu această problemă menționăm următoarele:

3.1. Degradarea simțului moral, conform căruia "totul trebuie obținut prin muncă cinstită", unele carențe și neclarități legislative, neaplicarea legislației existente și tolerarea de către unele instituții de stat a încălcării legilor, sunt punctele de plecare ale fenomenului de corupție, care a atins proporții mai mult decât îngrijorătoare.

3.2. Dorința de îmbogățire rapidă, justificată prin paupertatea din timpul regimului totalitar, împinge pe unii factori de decizie sau chiar simpli funcționari, de care depinde elaborarea unui document oarecare, să abuzeze de poziția pe care o au pentru a obține avantaje materiale ilicite.

3.3. Corupția este o moștenire a regimului comunist.

Este de menționat influența nefastă a regimului de dinainte de Revoluție, în timpul căruia unele drepturi elementare (obținerea de alimente de o mai bună calitate, concedii medicale, angajări sau transferări de la locul de muncă etc.) se obțineau, în general, prin mituire.

3.4. Cele trei aspecte principale sub care se manifestă fenomenul de corupție sunt:

a) Solicitarea, mai mult sau mai puțin voalată, de bani de către unii funcționari de stat pentru eliberarea unor acte, aprobări etc. necesare unui solicitant oarecare, dar care corespund legislației actuale și ar putea fi eliberate fără nici o problemă.

b) Oferta de bani (mituire) din partea unui solicitant pentru a obține unele avantaje ilicite (scutiri de import sau export, diverse acte sau dovezi cu un conținut incorect etc.)

c) Influențarea prin intermediul unor factori de conducere a unor organe administrative pentru a obține în mod ilegal diverse avantaje (repartizări de locuințe, repartizări de spații comerciale, credite bancare, autorizații de importuri care nu sunt stringente necesare, sentințe etc.).

Toate aceste aspecte ale corupției erodează în mod grav economia țării, dar în același timp creează o adevarată psihoză colectivă, după care "nimic nu se poate obține pe căi cinstită, ci numai prin minciună, înșelăciune, fraudă, abuz de putere". Aceste urmări deosebit de grave ale corupției nu vor putea fi eliminate decât în timp, prin:

● eradicarea tuturor actelor de corupție, indiferent de poziția politică și socială a celui care le-a comis;

● educarea tinerei generații în spiritul moralei creștine, a simțului de justiție și de muncă cinstită.

Aplicarea treptată a principiului subsidiarității va putea îmbunătăți considerabil situația, întrucât va aduce dreptul de decizie mai aproape de comunitatea unde are loc procesul economic, deci mai aproape de controlul cetățenilor.

C. CONSTANTIN

Redacția periodicului „Dreptatea” mulțumește tuturor celor care, cu prilejul sfințelor sărbători, au trimis felicitări pe adresa redacției. Le urăm, la rândul nostru, multă sănătate, fericire și un an mai bogat în împliniri. Cu ajutorul lui Dumnezeu, dar și al nostru, al tuturor, anul care vine trebuie să fie cel al izbândirii noastre. Domnul să fie cu noi!

DI Iulian Crețu a fost declarat cetățean de onoare al comunei în care s-a născut

Cu câteva zile în urmă, în comuna Vișinești, județul Dâmbovița, într-un cadru festiv, i-a fost

conferit titlul de cetățean de onoare al acestei localități, dlui prof. dr. Iulian Crețu, viceprimar general al Capitalei, dar, înainte de orice, fiu al comunei Vișinești.

Mulțumindu-le tuturor celor prezenți la Consiliul Comunal, pentru marea onoare pe care i-au făcut-o, dl Iulian Crețu i-a asigurat că, independent de demnitățile în care este sau va fi investit, nu-și va uita niciodată originea și va contribui permanent la rezolvarea problemelor cu care se confruntă comuna sa natală.

În prezența tuturor consilierilor aflați în jurul braudului împodobit la Primărie (indiferent de culoarea lor politică), dl Iulian Crețu a împărțit daruri micilor locuitori ai comunei, din partea Fundației „Henri Coandă” a copiilor superdotați al cărei președinte este, la fel cum a procedat cu câteva zile în urmă și la hotelul „București” din Capitală.

(M. V.)

Conferințele Organizației Muncitorești Centrale

ora: 17

- 11 ianuarie 1996 Dl. ION DIACONESCU - Președintele PNȚCD
- 18 ianuarie 1996 Dl. EMIL CONSTANTINESCU - Președintele CDR
- 25 ianuarie 1996 Dl. REMUS OPRIȘ - membru supleant al BCCC, deputat.

Cu ocazia Sfințelor Sărbători și a Noului An Organizația Muncitorească Centrală a PNȚCD urează membrilor și simpatizanților săi

„La mulți ani!”

și multă sănătate.

Să ne ajute Bunul Dumnezeu ca în Noul An să ni se împlinească toate dorințele legate de prosperitatea poporului român.

Președinte, Ion Lambru

Secretar general, Vlad Roșca

Pomul de Crăciun la sectorul 4

Organizațiile de femei și de tineret ale sectorului 4 PNȚCD au organizat vineri, 22 decembrie, a.c. sărbătorirea Crăciunului, într-o atmosferă familială. S-au oferit daruri unui număr de 40 de copii ai membrilor și simpatizanților partidului nostru din sector.

Cititorii periodicului „Dreptatea” care doresc abonamente au următoarele posibilități:

a) Adresându-se redacției noastre din București, Calea Victoriei nr. 133, etaj 2, sector 1, tel: 6503554, fax: 6506444, cont de virament: 4510501106, BCR - SMB.

b) Adresându-se tuturor oficiilor PTTR din țară, menționând că periodicul „Dreptatea” figurează în catalogul RODIPET la poziția 2129.

Redacția și administrația:

Calea Victoriei nr. 133, etaj 2, tel: 6503554, fax: 6506444, 70179, București, sector 1.

Cont virament nr.: 4510501106 BCR filiala SMB.

Tehnoredactare computerizată:

Mihaela Ivan, Anca Fireșcu.

Tiparul executat la

TIPOREX

Calea Plevnei nr. 114, sector 1, tel: 637.71.96

Anteprima Conferinței de presă a PNTCD din 18.12.1995

În deschiderea conferinței de presă, dl Radu Vasile, purtătorul de cuvânt al PNTCD, a avut un scurt bilanț al situației politice a României în contextul anticipat că 1995 nu a fost un an atât de plin de vedere politică, cât ar fi putut fi însă anul priva-

cu ajutorul aliaților săi, indiferent dacă aceștia au declarat sau nu că-și retrag sprijinul.
 Dl Ion Diaconescu a declarat că PNTCD nu este împotriva alegerilor anticipate, dar, practic, conform procedurii constituționale, acestea nu pot avea loc înainte de luna Iulie 1996.

Pe plan extern, anul 1995 reprezintă anul încetării conflictului din Iugoslavia, care va avea drept consecință, în opinia dlui Radu Vasile, o evoluție rapidă a Serbiei, care va ajunge astfel să depășească România din punct de vedere al integrării europene. Purtătorul de cuvânt al PNTCD consideră că rezultatele alegerilor din Federația Rusă nu vor avea implicații semnificative asupra situației din România.

Dl Gabriel Tepelea, vicepreședinte al PNTCD, a făcut câteva considerații asupra Legii drepturilor de autor și a drepturilor conexe, al cărei proiect urmează să se dezbate săptămâna aceasta în Camera Deputaților.

În ceea ce privește Opoziția, dl Ion Diaconescu consideră că cea mai importantă schimbare în cadrul acesteia în 1995 a reprezentat-o restructurarea CDR, care nu a dus la o diminuare a forței acestei alianțe, ci s-a dovedit benefică pentru unitatea Convenției.

Pentru PNTCD, a arătat în continuare dl Ion Diaconescu, evenimentul cel mai important, un eveniment dureros, l-a constituit încetarea din viață a președintelui PNTCD Corneliiu Coposu. Acest eveniment, cu toată „Ingrrijorarea” pe care a provocat-o în rândul adversarilor politici, nu a însemnat și un deces al PNTCD. În ciuda unor demisii și a unor tensiuni din partid, din punctul de vedere al unității și continuității, situația PNTCD se prezintă bine, după cum a apreciat liderul acestui partid.

Răspunzând întrebărilor presei ce vizau reacțiile stărnite de candidatura dlui Emil Constantinescu pe listele PNTCD, dl Ion Diaconescu a arătat că această problemă a fost discutată și cu PNL și acest partid a fost de acord. Pe de altă parte, atunci când s-a discutat pentru prima dată această

DI Mircea Mihai MUNTEANU,
deputat PNTCD (Prahova):

„Halele Centrale - să revină în proprietatea publică a municipiului Ploiești“

Halele Centrale din municipiul Ploiești, monument de arhitectură, au fost construite între 1929 și 1935 din fondurile bugetului local.

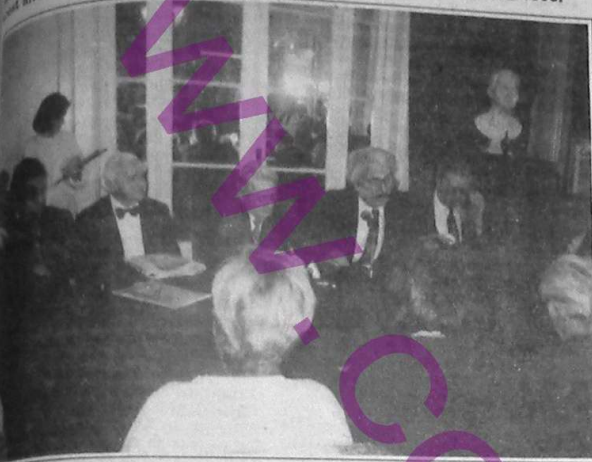
Lucrările de consolidare, ca urmare a efectelor războiului și cutremurelor, au fost făcute tot prin contribuția locuitorilor municipiului. Printr-o decizie din 1982 a fostului Consiliu Popular al județului Prahova, obiectivul a fost transferat întreprinderii Comerciale de Stat „Alimentară” (actuala S.C. „Muntenia - Comal” S.A.), aparținând Ministerului Comerțului Interior.

În prezent, Consiliul local și primarul municipiului Ploiești au inițiat o Hotărâre de Guvern prin care Halele Centrale vor fi trecute în proprietatea publică a municipiului Ploiești și în administrarea Consiliului local.

Dl deputat M.M. Munteanu solicită Guvernului României urgentarea emiterii acestei hotărâri.

problemă cu dl Corneliiu Coposu, PNL nu era membru al Convenției. „Nu ne deranjează dacă Emil Constantinescu ar candida pe listele PNL, el de fapt ne reprezintă în continuare pe toți, toate formațiunile componente ale CDR”, a afirmat dl Ion Diaconescu.

Corina OCHEA
Cristina BOSĂNCEANU

Domnul Radu Vasile a comentat, de asemenea, deteriorarea continuă a standardului de viață al românilor, în ciuda declarațiilor optimiste ale guvernului despre stabilizarea macroeconomică și creșterea unor indicatori macro-economi. În concluzie, a declarat dl Radu Vasile, „nu s-a făcut nici un pas înaintea concret pe calea reformei, a restructurării reale”, iar 1995 poate fi considerat anul eșecului economic al programului de guvernare.

Centenar Ilie Lazăr

Joi, 14 decembrie, organizația muncitorească Centrală a PNTCD a găzduit o masă rotundă cu tema „100 de ani de la nașterea luptătorului și omului politic ILIE LAZĂR”. Au participat președintele partidului, dl Ion Diaconescu, acad. Gabriel Tepelea, dl senator Ioan Lup, dl Ionuț Gherasim, nepotul marelui luptător, precum și un public numeros. Vorbitorii au evocat personalitatea extrem de complexă a lui Ilie Lazăr, a cărui viață a fost dăruită și jertfită idealului propășirii neamului căruia îi aparținea și pe care l-a iubit mai presus de toate.

Redăm pe scurt câteva dintre ideile expuse. Astfel, dl senator Ioan Lup, l-a definit pe Ilie Lazăr ca fiind „omul care a prins în plinătatea vârstei evenimentele mari care au dat României forma ei rotundă, cu toate provinciile etnice reunite, și a participat la consolidarea statului român”. Vorbitorul a descris personalitatea eroului încadrându-l în contextualitatea vremii sale. Astfel, Ilie Lazăr a fost un fervent apărător al drepturilor oamenilor de rând, apărător, ca avocat, al intereselor acestora, a fost un neobosit organizator, colindând toată țara, sat cu sat, oraș cu oraș; a fost, de asemenea, organizatorul detașamentelor de voluntari pentru apărarea țării în vremurile de răstărușe; s-a implicat activ în acțiunea de salvare a multor evrei din teritoriile vremelnice ocupate din Ardeal... Dar poate cea mai importantă acțiune a sa a fost organizarea sindicatelor „galbene”, menite să combată propaganda comunistă în rândurile muncitorimii, în perioada tulbură din anii '44-'47. Totodată, el a fondat, la in-

dicația lui Iuliu Maniu, Organizația Muncitorească a PNT. În încheierea expunerii sale, dl Ioan Lup a declarat: „partidul nostru nu este un partid de o zi. El este un partid al istoriei României, care trebuie să fie pomenit peste secole de către cei ce ne urmează”. În cuvântul său, dl academician Gabriel Tepelea l-a definit pe Ilie Lazăr ca fiind „dir. stirpea lui Horea, din stirpea răzvrățiilor ardeleni care au marcat istoria cu pașii lor de flăcări”. Referindu-se la perioada imediat următoare actului de la 23 august 1944, vorbitorul a declarat: „așteptările lumii românești de a trăi într-o epocă de libertate, așa cum a fost și după revoluția din decembrie 1989, au sfârșit într-o mare deluzie, fiindcă nimeni nu și-a închipuit că puterile occidentale îi vor lăsa pradă lumii sovietice pe acei oameni cărora le promisese libertate”. În contextul luptei cu ocupantul de atunci și-a desfășurat activitatea Ilie Lazăr. Cenzura presei, a întrunirilor naționale-țărăniști, prigoanele de tot felul erau în anii aceia principalele obstacole în calea vieții firești, democratice, combaterii cărora și-a dedicat Ilie Lazăr activitatea până la sacrificiul personal: îndelunga detenție în bolgiele de exterminare comunistă. De aceea el a înțeles că „într-o țară ce se revendică dintr-o ideologie muncitorească trebuie altoită o ideologie creștină de sorginte țărănească,

Foto: Oprea POPESCU

de sorginte națională”. În încheiere, dl academician Tepelea, a adăugat: „Intrucât istoria actuală este încă orală, se impune să amintim tuturor aceluia care ni se alătură nouă că Ilie Lazăr și alții asemenea lui nu s-au gândit nici la beneficii, nici la slujbe, nici la șefii de guvern. S-au gândit să lupte și fiindcă lupta lor a fost cinstită, dreaptă (...), ei au binemeritat și binemerita de la patria noastră”.

În continuare, a luat cuvântul dl președinte Ion Diaconescu. D-sa s-a referit la prigoana și regimul de exterminare la care a fost supus Ilie Lazăr alături de Iuliu Maniu, Ion Mihalache și Corneliiu Coposu. Dl Ion Diaconescu a subliniat că deși „martirajul nu reprezintă un program, el reprezintă totuși rădăcinile din care ne tragem seva; garanția că pe drumul pe care mergem vom fi permanent hotărâți să ne îndeplinim datoria precum acești înaintași ai noștri”. În finalul întâlnirii a luat cuvântul dl Ionuț Gherasim, care a depănat amintiri despre figura bunicii lui - Ilie Lazăr. D-sa a declarat că „Ilie Lazăr este pentru mine în același timp o mare cinste și o mare responsabilitate pentru că sunt unul dintre puținii tineri fericiți care știu istoria adevărată din povestirile părinților mei”.

Moderatorul mesei rotunde a fost dl Ion Lambru, președintele OMC, care pe tot parcursul serii a depănat amintiri despre Ilie Lazăr, sub a cărui oblăduire și-a început d-sa activitatea politică în 1944.

Dan BĂNICĂ

DI Barbu PIȚIGOI, deputat PNTCD (Arges):

„Trebuie sprijinită S.C. «GRANTMETAL» S.A. în vederea finalizării investiției pentru realizarea produselor speciale din aliaje de zirconiu necesare C.N.E. «CERNAVODĂ»“

Până în prezent, investiția s-a realizat în proporție de 65%, fiind necesare încă 32 miliarde

lei de la buget pentru finalizarea, cu prioritate, a secțiilor de zirconiu. În acest fel, din august 1999 se vor realiza câte 10 t de produse speciale (țevi și teci pentru combinatul nuclear folosit în reactorul centralei de la Cernavodă), după epuizarea stocurilor actuale importate din Suedia. Dl deputat B. Pițigoi întreabă Guvernul României dacă preferă să investească inutil pentru combinatul de la Las Camarioacas - Cuba sau să prevadă în bugetul pe 1996 suma necesară finalizării investiției de la Grantmetal? Dorim sau nu asigurarea securității noastre energetice sau preferăm un furnizor de pe o piață externă incertă după 1999?

RETROSPECTIVA ECONOMICĂ a anului 1995

Anul 1995 ar fi trebuit să reprezinte, în concepția actualilor guvernanți, anul cheie în desfășurarea acțiunilor propuse în „Strategia reformei socio-economice a programului guvernamental pentru perioada 1992-1996”, aprobată de Parlament în martie 1993.

Ce declară reprezentanții Puterii și care sunt rezultatele în realitate? Se afirmă, de exemplu, că declinul economic a fost stopat încă din 1993, anul 1994 fiind cel în care s-au realizat progrese însemnate în domeniul macrostabilității, după primele șase luni ale anului 1995, evoluția generală a economiei continuând să fie încurajatoare.

În realitate, datorită politicii neinspirate a guvernanților post-decembriste, produsul intern brut a înregistrat scăderi drastice între 1989-1993, redresarea din 1994-1995 fiind practic nesemnificativă. În anul 1995 produsul intern brut va reprezenta abia 78,95% din cel realizat în 1988 și dacă vom continua să avansăm în ritmuri de 4% pe an, nivelul din 1988 va fi realizat abia după anul 2000.

Pe coordonatele macrostabilității prima și cea mai importantă unitate de măsură este reducerea ratei inflației. Se afirmă că aceasta a scăzut de la o medie lunară de peste 125 în 1993, la 4,3% în 1994 sau 61,7 procent anual, iar pentru 1995 a fost prognosticată o rată a inflației anuală de 27%.

Realitățile înfrimă acest lucru. În primul rând, în 1994, rata inflației nu a fost 61,7% ci cel puțin 130%, fapt confirmat indirect și de raportul anual al Băncii Naționale, precum și de rețentele controversate apărute recent între Comisia Națională de Statistică și un grup de economiști de orientare socialistă, în al doilea rând.

Despre modul în care se poate realiza în 1995 o rată a inflației de 27% vorbește de la sine recenta măsură a Guvernului de creștere a prețurilor carburanților cu 25%, ceea ce a condus la o creștere a prețurilor în câteva săptămâni de circa 15%. După părere-

rea noastră, anul 1995 se va încheia cu o rată a inflației de cel puțin 45%.

Se fac afirmații de către unii guvernanți că macrostabilitatea este pusă în lumina și de evoluția cursului valutar. Începând cu luna aprilie 1994, de când, practic, piața valutară a fost efectiv liberalizată, cursul monedei a fost extrem de stabil, după deprecierea în termeni reali, cu 15% a leului în primele 4 luni ale anului 1994. Aceasta ar fi, după părerea lor, o consecință pozitivă a politicilor macroeconomice ale Guvernului.

În realitate, cursul leului a fost ținut artificial în loc, determinând o creștere a deficitului balanței comerciale la 1.400 milioane dolari, în principal datorită creșterii mai rapide a importurilor față de exporturi.

În aceste condiții, a apărut explozia cursului leului, care s-a devalorizat față de dolar în numai câteva săptămâni cu circa 25% ajungând la 2.550 lei/dolar. În acest fel, presiunea inflaționistă și-a făcut efectul, determinând o rebalansare, și înfrimând astfel afirmațiile festive ale guvernanților.

Exporturile au ajuns în 1995 la 7.500 milioane dolari, crescând cu 21,9% față de 1994, din acestea, 81,2% reprezintă export de produse industriale, adică 6.080 milioane dolari. Din păcate, o bună parte o reprezintă produse ale treptei I de prelucrare (produse metalurgice 18,7% produse chimice 12,75%), construcția de mașini participând, de exemplu, numai cu 14,75%.

Problema de bază cu care se confruntă însă industria prelucătoare, constă în existența unor tehnologii învechite, cu utilaje în cea mai mare parte având termene de încheiere a amortizării în 1997-1998. În aceste condiții, în momentul când termenul pentru încetarea protecției vamale față de produsele Uniunii Europene - 1998 - va expira, industria românească va fi surprinsă nepregătită pentru a face față unei concurențe loiale din partea partenerilor europeni, țara va fi inundată de produse străine, iar ma-

oritarea ramurilor industriale vor dispărea, sau, în cel mai bun caz, vor fi grav afectate.

Să analizăm puțin cauzele acestei situații. După cum se constată, o altă componentă nefavorabilă a evoluției economiei în 1995 a constituit-o ponderea scăzută a investițiilor în produsul intern brut și anume 19,95% aceasta reprezentând numai circa 62% din volumul de investiții din 1989, investițiile în prezent nu mai pot fi dirijate spre realizarea obiectivelor restructurării și re tehnologizării, datorită practicii defectuoase a Guvernului.

Deși fac mare caz de legislația favorabilă atragerii capitalului privat, în principal a investitorilor străini, guvernanții actuali nu se preocupă de atragerea investitorilor într-adevăr serioși, capitalul subscris de investitorii străini reprezentând până la 15.08.1995 cifra de 1.436,7 miliarde dolari, sau circa 30.000 dolari pe cap de investitor străin. Este inutil să se mai discute despre „eficiența” unor asemenea investiții pentru ramurile de bază ale economiei. Semnalăm faptul că energetică și siderurgia necesită pentru restructurarea lor, în următorii 7-8 ani, 6 miliarde dolari, din aceste cifre putându-se estima că volumul de investiții pe ansamblul industriei în etapa următoare va trebui să fie de circa 30 miliarde dolari, din care cel puțin 40-50% capital străin sau credite externe.

Procesul de restructurare a industriei nu a început, fiind împiedicat de lipsa fondurilor interne și creditelor externe. O dovadă sunt documentele oficiale, într-un material publicat de Departamentul de reformă economică al Guvernului, publicat în august 1995, se prezintă un tabel în care sunt enumerate 666 acțiuni de re tehnologizare însumând 2.141,8 miliarde lei (circa 1,2 miliarde dolari), din care 363 acțiuni reprezentând 581,4 miliarde lei (24%) acțiuni deja încheiate. Acțiunile deja încheiate în ultimii 3 ani reprezintă deci circa 30 miliarde dolari adică 1% din volumul necesar.

Restul de 99% se va face în următorii 7 ani!

Cât de „apreciate” sunt rezultatele politicii economice ale guvernului Văcăroiu de către potențialii investitori străini, o dovedește tabloul atractivității mediului de afaceri, întocmit recent de cotidianul „Wall Street Journal Europe” pentru cele 26 țări în tranziție, în care figurăm pe locul 10, după Cehia, Slovenia, Polonia, Ungaria, Croația și țările baltice, ca evident înaintea Kazahstanului și a altor republici din fostă Uniune Sovietică, ceea ce reprezintă un veritabil „succes” al actualii guvernări. Niși cu agricultura nu s-a descurcat mai bine guvernarea actuală în 1995.

Dumnezeu a fost darnic pentru poporul român, obținându-se recolte bogate. Normal, într-o țară bine gospodărită, aceasta ar fi condus la creșterea nivelului de trai al populației, în termeni reali, prin menținerea produselor agro-zootehnice la un preț constant, în condițiile creșterii salariilor, ca urmare a creșterii productivității muncii, cu care ne place să ne lăudăm. Rezultatul a fost tocmai pe dos, cu producție nepreluată de la țărani, datorită lipsei finanțării, cu reaparitia mafiei exportatorilor de produse agricole, cu lipsa de credite pentru întreprinzătorii mici și mijlocii din agricultură.

Aprecierea de ansamblu a situației economiei românești, nu se poate încheia fără a spune câteva cuvinte despre situația blocajului financiar, datorat unui număr important de factori, printre care dobânzile ridicate la creditele bancare și decapitalizarea societăților comerciale joacă rolul principal. Volumul arieratelor la sfârșitul anului 1995 se cifrează la 16.000 miliarde lei. Să trecem acum la aspectele sociale ale României anului 1995.

Bilanțul pe ansamblu cuprinde:

- ◆ 5,9 milioane salariați, în scădere cu 538 mii față de 1994, cu un nivel de trai în cel mai bun caz staționar, reprezentând oca 60% din nivelul de trai al anului 1989;

- ◆ 1,1 milioane șomeri, în scădere cu 124 mii față de 1994;

- peste 3,2 milioane pensionari de asigurări sociale și urmași ai acestora;

- ◆ peste 1,1 milioane pensionari CAP.

Despre nivelul de trai al acestor circa 15,5 milioane de oameni nu se poate spune decât că este foarte scăzut, peste 75% dintre ei găsindu-se sub limita sărăciei.

Întreacă nu ne propunem să analizăm de fond această situație și măsurile care se impun, ne mărginim să declarăm că singura soluție o reprezintă această situație și măsurile care se impun, ne mărginim să declarăm că singura soluție o reprezintă cea care poate fi permisă de rezultatele alegerilor din 1995.

În final, câteva cuvinte despre apariția legei de accelerare privatizării nr. 55/1995, intrată în vigoare în cea de-a doua jumătate a anului 1995 și din care s-a desfășurat integral numai etapa I de distribuție a cuponelor, cea de-a doua etapă, de încheiere a lot, care avea termen 31.12.1995, reprezentând un fiasco total, pe care nu-l comentăm. Ne mărginim să declarăm că această lege nu va putea rezolva problemele cu care se confruntă economia națională, neaducând contribuții reale de capital, care să permită atât declanșarea procesului de restructurare, cât și atenuarea până la eliminare a blocajului financiar existent.

Ing. C. SCORȚEA

Nr. 88 • Decembrie 1995

NEWSLETTER - Buletinul informativ al Consiliului Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România

Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România (CNIPMMR) a editat primul număr al Buletinului informativ „Newsletter”, care își propune să fie un instrument de mediatizare a informațiilor, atât cu caracter comercial, financiar, educațional, necesare întreprinzătorilor privatizați, cât și a problemelor majore cu care aceștia se confruntă. Totodată, va contribui la crearea unui mediu propice activităților antreprenoriale, la aceeași întreprinzătorilor la sursele informaționale, capital, oportunități în afaceri. Primul număr, inaugural, dezbatează cu numeroase informații de interes general, dintre care, reținem: Programul „Prospecte for a letter Future” (Șansele pentru un viitor mai bun) al Centrului Internațional pentru Întreprinderile private din SUA, topul firmelor pe anul 1994, obiectivele de activitate ale CNIPMMR; acțiunile desfășurate în cadrul departamentului pentru relații cu legislativul, executivul, patronatele, sindicatele și administrația locală în lunile septembrie și octombrie 1995; date în legătură cu prezentarea generală a dosarului de investiții (materialele pe care trebuie să le conțină dosarul pentru investiție și întreprindere) ce este și ce dorește a fi „Infobusiness” (o bază de date cu

informații despre oportunități în afaceri); agrearea firmelor expert - o nouă acțiune în sprijinul întreprinzătorilor particulari; din viața filialelor; prezentarea membrilor biroului permanent și funcțiile acestora. Cel mai interesant este materialul prezentat la întâlnirea conducerii CNIPMMR cu dl Virgil Popa, secretar de stat, șeful Departamentului pentru Relații cu Sindicatele și Patronatul, din ziua de 18 septembrie 1995, privind problemele cu care se confruntă întreprinderile private mici și mijlocii din România și propunerile concrete făcute pentru eliminarea acestora, legate de: procedura greoasă de înregistrare a agenților economici, lipsa de capital și accesul greu la credite cu dobândă redusă, fiscalitatea excesivă, dificultățile generate de deficiențele sistemului legislativ actual, lipsa generală a unui sprijin concret acordat întreprinderilor mici și mijlocii din partea factorilor responsabili (guvern, bănci, programe, fundații, asociații etc).

Salutăm apariția buletinului informativ al Consiliului Național al Întreprinderilor Mici și Mijlocii din România „Newsletter” și îi dorim să sprijine apariția și susținerea acestora.

C.C.-A.

Deșeurile urbane - un pericol pentru sănătate și mediu (III)

Medicii englezi s-au numărat printre primii care au demonstrat legătura care există între gradul de igienă și incidența mortalității. Ei au ajuns la această concluzie în urma marilor epidemii de holeră care au devastat Londra în anii 1831 și 1834. Din datele statistice a reieșit că mortalitatea a fost cu mult mai mare în cartierele dens populate și, deci, cu o pondere mai crescută de gunoaie comparativ cu zonele rezidențiale mai puțin populate. La sfârșitul secolului al XIX-lea, parlamentul britanic a publicat Legea privind sănătatea publică (Public Health Act) prin care se legitima curățenia orașelor.

O dată cu progresul civilizației a crescut și cantitatea de deșeurii, mai ales de natură organică, poluante, care au început să fie refuzate de țărani ca fertilizanti naturali. Motivația a fost utilizarea salpetrului de Chile și a unor fertilizanti chimici ca zgura Thomas, mai comod de administrat și cu efecte superioare asupra creșterii randamentelor agricole. Această tendință a apărut pentru prima dată în Anglia odată cu industrializarea și expansiunea colonialismului, când, totodată, a început și importul de alimente și furaje de pe alte continente, ceea ce a necesitat alte metode de eliminare a deșeurilor.

Secolul al XX-lea a debutat cu organizarea sistematică a strângerii și depozitării gunoaielor sau altfel spus cu ceea ce astăzi numim managementul (gestiunea) deșeurilor. În același timp, se trece de la înlocuirea forței de tracțiune a caiilor cu alte mijloace și se creează condițiile pentru mecanizarea lucrărilor de curățenie a orașelor. Pe străzile Londrei a apărut prima măturătoare mecanică, inventată de Withwort. În aceeași perioadă se trece și la mecanizarea transportului deșeurilor urbane și instituționalizarea serviciilor. Apar servicii tehnice în majoritatea orașelor care se ocupă de managementul deșeurilor. În București există Uzinele Comunale București (UCB), care avea atribuția stropitului străzilor cu o „stropitoare”, de fapt o cisternă metalică cu două dispozitive laterale perforate pentru dispersarea apei prin cadere liberă, tractată de cai, de ridicarea deșeurilor menajere cu o căruță cu două roți mari de forma unei cutii metalice

aproape cubice trasă de un câțăr și curățenia orașului de deșeurile stradală de către măturători cu tombele de la zilele noastre). Mai târziu, UCB-ul a trecut la stropitul străzilor și la ridicarea deșeurilor urbane cu mașini construite special în acest scop. Deșeurile urbane se transportau, ca și în prezent, la marginea orașelor, unde se depozitau în grămezi

sau serveau la umplerea unor gropi. Mulți bucureșteni în vârstă au apucat sau alții au auzit de celebrele gropi de gunoi Oaștu și Cutarida.

Pe măsura extinderii orașelor, ca urmare a migrării populației rurale către acestea, în aceeași măsură are loc și reducerea pământului disponibil pentru depozitarea gunoaielor în cantitate din ce în ce mai mare. Totodată, mirosurile pestilențiale emantate de deșeurile urbane în procesul de descompunere reprezintă un factor de disconfort, de poluare pentru populație. Microorganismele care se dezvoltă pe un strat prielnic, dintre care unele patogene (febra tifoidă, dizenteria bacilară, febra paratifoasă, tuberculoza, tetanosul, holera, hepatita acută, poliomielița, trichineloză etc.) pot fi transmise de vectori ca rozătoarele, câinii vagabonzi, roiurile de muște și alte insecte.

În SUA deșeurile urbane s-au depozitat multă vreme pe terenurile cele mai ieftine, cele mai puțin fertile din zonele cu populație mai puțin favorizată. De cele mai multe ori camioanele care transportă deșeurile le abandonează la marginea drumurilor, pe străzi sau chiar pe șosele. Același fenomen nedorit se petrece și în țara noastră unde mulți camionagii sau cetățeni certați cu igiena și cu bunul simț aruncă deșeurile urbane pe drumurile publice, pe străzi, pe locurile virane, pe spațiile verzi etc. confundând orașul cu o ladă de gunoi.

În SUA se estimează că 90 la sută din deșeurile urbane înca se mai îngropau în cele 20.000 de gropi mari existente în 1972 numite ca și în Anglia landfill. De atunci 15.000 au ajuns la capacitatea maximă și au fost închise. Un exemplu elocvent îl constituie groapa Fresh Kill din Statele Unite unde se depozitează zilnic o cantitate apreciată la 22.000-24.000 tone deșeurii urbane din New York. Datele dintr-un studiu arată că această „groapă” va deveni cel mai înalt punct de pe coasta de est la sud de Maine și s-a propus, de către autorii studiului - emiterea unui permis legal din partea Administrației Aviației Federale ca un pericol pentru avioane. Groapa Durham, de lângă San Francisco, este alcătuită din două „dealuri” formate din 1977 ca urmare a depozitării deșeurilor urbane solide din trei orașe californiene fiecare având un volum de două milioane de metri cubi constituite din circa 50 la sută din hârtie de ziar și ambalaje de carton, 20 la sută din deșeurii de curte, lemn de construcție și deșeurii organice asortate (s-a calculat că 15 la sută din alimentele cumpărate de americani se aruncă la gunoi), 10 la sută din materialele plastice, inclusiv din cele biodegradabile. Ultimele tipuri de deșeurii au în compoziția lor amidon pentru a putea fi descompuse sub acțiunea unor microorganisme, după cum arată Al Gore, vicepreședinte al SUA, în cartea „Pământul în cumpănă” tradusă recent în limba română, citându-l pe Rathje: „În groapa noastră de gunoi veche de zeci de ani, am dezgropat coceni de porumbi cu boabe încă intacte. Dacă microorganismele nu mănâncă boabele de pe cocean, mă îndoiesc că o să le placă amidonul din plastic”. Desigur, o afirmație pesimistă care trebuie să dea de gândit.

Pe măsură ce gropile de gunoi din SUA se închid orașele caută cu disperare alte locuri de depozitare, care devin din ce în ce mai scumpe. Cantitățile mari de deșeurii urbane au scăpat de sub control încât statele au început să trimită mari cantități din acestea peste frontierele interstatuale. Serviciul de Cercetări al Congresului SUA a estimat că numai la nivelul anului 1989 s-au transferat peste 12 milioane tone de deșeurii urbane solide peste liniile statale.

Se termină și anul 1995. Este vremea bilanțurilor. Acestea pot fi politice, civice, dar mai ales, prin excelență, economice și financiare.

Chiar dacă sintagma „economie politică” a fost degradată de comuniști, prin alipirea ei la marxism, politica economică este ceva care se simte și se trăiește.

Politica economică a Guvernului Văcăroiu, a început anul cu... revoluționare schimbări ale

modului de impozitare. Să nu credem însă că pentru cei ce muncesc.

Guvernul a redus impozitul pe profitul societăților comerciale (neprevăzând din mun-

ca salariată), de la 45% la 38%. Este în principiu un fapt pozitiv, impozite mai mici permit, de regulă, activitate economică mai intensă, permit „patronilor” utilizarea unor sume mai mari, și în acest fel o (re)lansare a producției.

Dacă... dacă despre producție ar fi vorba. Pentru că producția din România se realizează practic exclusiv în unități de stat, care în mod absurd, deși bine așezate, instalate, protejate - nu au de plătit impozite.

Din două motive: primul, că nu au profituri și deci nu prea are importantă din care zero li se rețin 45 ori 38 de procente și pentru că dacă ar avea de plătit către buget, câte ceva, primul ministru a exonerat unele unități - încercați dumneavoastră să vă închipuiți care - de plata imediată a îndatoririlor către stat.

În total, de la toți cei ce profită în țara aceasta nu decurge mai mult de o cincime din bugetul României (1995 sau 1996, căci nu s-a schimbat mai nimic).

În schimb, odată cu diminuarea impozitării au fost desființate unele facilități pe care societățile comerciale le aveau la început de drum.

Astfel, cine - și cine avea fonduri din 1990 - s-a lansat imediat după revoluție a profitat din plin (cinci ani) de reducerile acordate începătorilor. Cine ar începe după... Dumnezeu cu mila.

O protecție guvernamentală a firmelor instalate față de orice posibilă nouă concurență.

Ne miră? Nu cred, dacă luăm în

considerație interesele cui sunt aparate de guvern.

Este firesc în orice sistem economic care a reușit dezvoltarea, ca firmele care produc să fie încurajate prin reduceri (pe circa cinci ani) de impozite. De ce? Simplu, când bași banii în alune și cafea, milionul se vinde în câteva zile și el poate fi refolosit. Același milion (sau miliard) aduce profit (mare) de câteva zeci de ori pe an.

Când bași banii în scule, utilaje, strunguri, hale etc... acestea aduc un profit mic, și după o perioadă mai lungă. Cum p r i m i i

(vânzătorii) ar avea nevoie de ceilalți (producătorii) se lasă impozitați mai tare pentru a face loc și unor produse românești. Acestea într-o gândire firească. Gândirea comunistă nu are legătură cu aceasta.

Așa un progresat Germania, Japonia, Franța, Peru și chiar și Bantustanele.

Deci începutul lui 1995, a fost cu stângul. Ba chiar a dat cu stângul în dreptul. De aceea apar anunțuri: „cumpăr firmă înregistrată înainte de 1995”. Pentru că are protecție încă cinci ani (în funcție de domeniu); cine a știut s-a orientat.

În același timp, munca prin impozitul pe salarii, a rămas principala resursă bugetară. Cu circa 4.700 miliarde în 1995, (cu circa 5.900 miliarde în 1996), impozitul pe salarii bate tot: și TVA-ul și impozitul pe profit, lăsând în coadă... profitul adus statului de viaștele sale proprietăți (numai o șesime din impozitul pe salarii).

Pare firesc? Nicidecum, dar merge la sigur. Adică mai mult de o treime de buget realizată pe seama celor mulți, în plus și taxele locale tot de la aceștia se strâng.

Senatul României, a aprobat o prevedere prin care și salariile să fie impozitate cu cel mult 38%, dar... Legea s-a pierdut în zgometul Camerei și se târaie în drumul ei opus Ministerului de Finanțe.

Desigur, o primă privire ar putea crede că aceasta revine la a scădea cu o șesime principala sursă bugetară; în realitate, este ceva mai puțin căci doar salariile foarte mari s-ar apropia de maxim.

(Urmare în pag. 6)

Philadelphia, un oraș cu șase milioane de locuitori, nu a mai dispus de spațiu de depozitare în împrejurimi și a expedit deșeurile urbane în Ohio sau în sudul Virginiei.

De asemenea, s-a încercat plasarea deșeurilor urbane în alte țări, ceea ce a impus încheierea unui tratat internațional în 1989 numit tratatul de la Basel. Prin această convenție se limitează transportul de deșeurii din țările industrializate în Lumea a Treia. Din nefericire și țările sărace sunt confruntate cu mari probleme legate de deșeurile urbane din marile orașe supraaglomerate. Ca exemplu, în capitala Egiptului, Cairo, deșeurile menajere, ca o practică curentă, se depozitează pe terasele locuințelor, unde se descompun la soare. Într-o suburbie din capitala Filipinelor, Manila, există un „munte” de gunoi numit chiar muntele Fumeșător și care a devenit un „oraș” al gunoaielor cu o populație de circa 25.000 locuitori. Această populație locuiește în locuințe de carton ridicate pe prăjini înfipte în „solul” de gunoi. Paradoxal, acești dezmoșteniți ai soartei se luptă pentru teritoriul lor din mijlocul gunoaielor, chiar dacă ei și copiii lor sunt asfixiați de mirosul pestilențial și de fumul înecăcios al

focurilor aprinse pentru descompunerea deșeurilor.

Aceste cantități mari de deșeurii urbane au luat naștere nu numai ca urmare a exploziei demografice din țările sărace, dar, și, în mare măsură, culpabilității țărilor industrializate care odată cu cultura occidentală au exportat și produsele sale de consum.

O comparație, chiar dacă nu la scara de mai sus, se poate face cu situația care există în prezent și în țara noastră. În multe orașe din țările în curs de dezvoltare în șanturile străzilor se scurge liber deversări necontrolate, iar în grămezile de gunoi scormonesc bărbați, femei și copii în căutarea unor lucruri utile (același aspect se întâmplă și la groapa de la Ghina). În asemenea condiții la începutul anului 1991 a izbucnit în Peru o epidemie de holeră, care s-a extins în zonele apropiate din țările vecine. Spre toamnă, această epidemie s-a semnalat în Mexic și pe coasta Texasului.

Acest nefericit exemplu ne dovedește că nu trebuie să fim indiferenți cu ce se petrece în alte țări în legătură cu deșeurile urbane și cum sunt tratate aceste aspecte. Bolile circulă transfrontieră fără pașaport și fără să aleagă.

Corneliu-Anton COCIAȘU

Poziția PNȚCD în legătură cu cercetarea științifică

Proiectul de lege pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 25 din 11 august 1995 privind reglementarea organizării și finanțării activității de cercetare-dezvoltare suscită dezbateri aprinse în Camera Deputaților. Pe de-o parte, Comisia pentru învățământ și știință propune pentru finanțarea activităților de cercetare-dezvoltare un cuantum alocat anual prin Bugetul de Stat de minimum 1% din Produsul Intern Brut iar, pe de alta, ministrul cercetării, secondat de ministrul finanțelor, se străduiește să limiteze acest cuantum la circa jumătate, argumentând că situația economică a țării nu permite o asemenea depășire. La argumentele aduse de cei ce susțin cuantumul de 1% din P.I.B., permiteți-mi să adaug un argument nou.

După cum se știe, în vederea aderării la Uniunea Europeană, toate proiectele de lege ale Parlamentului României trebuie să fie aliniate la standardele europene și să fie avizate de o comisie parlamentară special instituită în acest scop. E cazul, credem, să fie consultată și această Comisie. Or, care este situația științei românești, comparativ cu aceea a altor țări, în viziunea unor publicații recente de mare autoritate - „Scientific American” și „Scientometrie”? Sub titlul „Știința pierdută în lumea a treia”, „Scientific American” nr. 8, august 1995, p. 76, prezintă o clasificare a țărilor după numărul de lucrări publicate în 3300 de reviste, considerate a fi cele mai bune de pe glob în raport cu numărul locuitorilor. Procentul pentru țara noastră este alarmant. În timp ce S.U.A. se situează pe primul loc cu peste 30 de lucrări pe cap de locuitor, Franța cu un procent de 5,6 iar țările din jurul nostru - Polonia cu 0,9; Ungaria - 0,4; Cehia - 0,3; Bulgaria - 0,2, România este cotată cu 0,05, după Venezuela, Thailanda, Nigeria, Kenja, Malaezia, Pakistan, dar în apropiere de Albania. În ultimii 5 ani, cercetarea a

beneficiat în țara noastră de fonduri pentru salarii și într-o măsură insignifiantă pentru informare și aparatură științifică. Ne situăm astfel dincolo de hotarele Europei. La dimensiunile și avuția țării noastre, este inadmisibil să ne situăm din punct de vedere al efortului pentru știință-dezvoltare de 3-4 ori mai jos decât țările din jur. În aceste țări, se alocă suma de 21.000 de dolari pe an pentru un cercetător, iar în țara noastră - 7.800 de dolari.

În „Scientometrie” 1995, unde se analizează și cuantifică cercetările din toate domeniile (matematică, chimie, fizică etc.), România se situează pe ultimul loc din Europa. În aceste condiții, a vota pentru reducerea cuantumului alocat cercetării, înseamnă a vota pentru situarea în afara Europei, mai precis înseamnă a vota împotriva integrării.

Nu putem trece nici peste protestul Institutelor de Cercetare din cadrul Academiei Române, care solicită:

1) Respectarea Hotărârii de Guvern nr. 281/93 privind echivalarea salariilor și funcțiilor din cercetare cu cele din învățământul superior.

2) Încurajarea prin salarii corespunzătoare a tinerilor cu doctoratul susținut, retribuții în prezent doar cu un salariu net de 120.000 de lei lunar.

Dezbaterile asupra Ordonanței nr. 25 și asupra Bugetului cercetării științifice pe anul 1996 vor învedera interesul sau disprețul guvernanților față de lumea cercetătorilor, factori decisivi pentru apropierea de standardele europene, în realizarea competiției, concurenței și integrării.

Gabriel TEPELEA

N.B. Intervenție în Camera Deputaților, luni, 11 decembrie, precizăm că Proiectul de Lege a fost adoptat cu respectarea procentului de 1% din Produsul Intern Brut, cu 222 voturi.

Suprerealismul politicii economice a Guvernului Văcăroiu

(Continuare din pag. 5)

Pe de altă parte, fiind vorba de resursele celor săraci, aceștia nu pot scoate banii din țară (banii rămași după impozitare) ci îi vor consuma. În consecință, lanțul este benefic deoarece crește consumul, crește cererea, crește producția - și în condiții bine gândite, producția internă, și nu în ultimul rând cresc vărsămintele la buget prin alte tipuri de taxe.

Deci sumele se întorc, în mare parte, la buget, dar mai apucă să facă un stagiul prin buzunarele salariaților.

Ce a mai adus 1995: un exercițiu bugetar nerezumat prin Parlament (căci din august până în decembrie țara a funcționat pe baza unei ordonanțe a guvernului, ne-ratificată de Camere, ba chiar respinsă de numeroase comisii).

Legal, dar nu de tot.

Nu prea legal, deoarece în acest fel guvernul nu a avut de dat socoteală asupra nerespectării bugetului inițial aprobat.

Un mitic personaj al anilor '80, spunea, citez: „tovarășe (numele), de ar fi să muncim și șase ani, noi tot vom realiza cincinalul în patru ani jumătate”. În deplină concordanță de idei, Parlamentul a amânat discutarea (rectificării) bugetului '95, pentru 1996. Nu e banc dar e bună.

Rectificarea de buget a arătat o creștere a găurii anuale cu circa 50% (înca o mie de miliarde), a mai arătat amânarea incisivă de modificare a salariilor, a mai arătat nerealizarea surselor bugetare pentru a acoperi creșterea în cursul anului a salariilor (fie doar din indexări) și a evidențiat cheltuieli sau scurgeri... neidentificate.

Căci dacă salariile nu au crescut nici măcar în ritmul planificat, dacă investițiile nu s-au realizat, dacă al 13-lea salariu al bugetarilor se plătește din alți bani (din cei pe 1996), dacă ultima chenzină din decembrie '95 se plătește tot din bugetul pe 1996, dacă indexările au fost mult sub cota creșterii prețurilor și chiar sub tradiționalul 2/3 din scumpiri, dacă dolarul s-a „consolidat” relativ la leu, dacă benzina s-a scumpit (când prețul internațional scade în mod absolut), atunci unde sunt cheltuielile care au dus la aceste nerealizări?

Poate că nu sunt cheltuieli ci doar o politică falimentară.

Există și așa ceva. Căci: la cele încă o mie de miliarde pierderi în plus, declarate se adaugă după cum vom vedea circa 375 miliarde - noi am mai semnalat aceste găuri invizibile în scripte - prin lipsa salariului 13, și aproape încă o dată pe atât - la lichidarea din decembrie, luate tot din fondur - pe 1996; apoi mai lipsesc circa 400-500 de miliarde datorate „excedentului” bugetar (excedent față de planificare) provenit din creșterea cu peste 15% a prețului dolarului și celor ce-l însoțesc.

Dacă degradarea leului (din noiembrie a.c.) nu a fost planificată din vreme, și mai ales chiar dacă a fost planificată, nu a fost cuprinsă explicit în calculele anticipate ale bugetului pe 1995, deci dacă lucrurile sunt oneste măcar pe hârtie, se cheamă că în ultimele două luni produsul intern brut a crescut cu circa 10% (în lei, așa, devalorizată).

Atunci și taxa pe valoare adăugată (TVA) și impozitul pe profit etc au crescut, nemaivorbind de taxele vamale la importuri.

Atunci la buget (care este cam o cincime din PIB) trebuie să apară vărsămintele suplimentare, suma care ar aduce poate jumătate de mie de miliarde de lei.

Toate aceste sume care nu reapar în folosul națiunii, dispar undeva într-o altă gaură neagră (alta decât industriile falimentare, fără profit).

Fizica găurilor negre este deosebit de modernă dar economia găurilor negre este o licență, prioritate mondială a guvernelor de după 1989.

Dacă se vor traduce în dolari deficitele - declarat și mascat - urmează o nouă păcăleală. Dacă împărțim nota de plată finală la noul dolar, avem o sumă (mai mică), dacă împărțim deficitul fiecărei luni, adică atunci când s-a „realizat”, avem o sumă cu aproape 40% mai mare. Căci deficitele au fost împlinite - dacă acesta-i cuvântul - până în noiembrie (adică la circa 1.800-2.000 lei media per dolar).

Statisticile nu vor mai fi mincinoase ci doar înfrumusețate.

Presiuni sindicale și cele din acest periodic au împins guvernul la a accepta impozitarea distinctă a primelor și salariilor anuale și ar urma cea a veniturilor suplimentare lunare realizate prin cumul de activitate.

În viziunea europeană de impozitare - care cândva se va așeza și pe la noi - calculul se face anual și deci orice venit ocazional se distribuie uniform în cele 12 luni. Deci dacă un muncitor (din construcții sau fmbunășări funciare) este în șomaj tehnic 6 luni și are impozite (și venituri) zero, actualmente plătește nu dublu în cele 6 luni când lucrează pentru tot anul, ci triplu.

Același viciu apare când un profesor are câteva ore în plus în primul trimestru și nimic în celelalte.

Pe de altă parte, salariații care realizează cumul în două întreprinderi (fiind mai puțin loiali fiecăreia) nu sunt impozitați cumulativ, creându-se o inechitate în impozitare la activitatea desfășurată identic.

Până nu demult, incapacitatea finanțelor de a regla, civilizat, această dilemă se traduce prin impozitarea majorată cu 30%.

Semne bune anul n-are; dar în anul acesta care vine vom putea a spune că în '95 păreau mai bune.

Lect. dr. Corneliu Apostol STĂNESCU

După decembrie 1989, procesul de descentralizare al cercetării științifice ar fi putut avea efecte benefice asupra acesteia. Cei trei poli principali rezultați din procesul mai sus amintit - Ministerul Cercetării și Tehnologiei, Academia Română și Ministerul Învățământului - au însă interese divergente, care din păcate nu sunt legate întotdeauna de bunul mers al cercetării științifice. Acesta este un factor exploatat de guvernanți, ce explică eșecul apariției în decurs de 6 ani a unei Legi a cercetării.

Ea, ca de altfel orice lege, trebuie să fie simplă, coerentă și să stabilească, plecând de la niște principii, cadrul general în care să se desfășoare activitatea de cercetare științifică. Un guvern responsabil își va elabora propria politică în acest domeniu.

Nu este însă cazul nostru. Blocajul înregistrat în cercetarea științifică a generat apariția unui act normativ, Ordonanța Guvernului României nr. 25/1995 pentru asigurarea cadrului necesar

O bătălie câștigată de Opoziție în Camera Deputaților

restructurării activității de cercetare-dezvoltare. Aplicarea ei pe parcursul a 5 luni a dovedit experimental că nu este viabilă. S-a impus, așadar, necesitatea amendării ordonanței de către legislativ.

Din păcate, Senatul României (având în frunte un fizician), a trecut foarte ușor peste această oportunitate, aducând modificări minore ordonanței.

Camera Deputaților s-a dovedit mai preocupată de soarta cercetării, aducând ordonanței modificări esențiale, precum:

- stabilirea unui prag minim de 1% din Produsul Intern Brut (P.I.B.) pentru cuantumul alocat anual prin Bugetul de Stat finanțării activităților de cercetare-dezvoltare;

- extinderea categoriilor de cheltuieli ce se finanțează de la buget;

- măsuri pentru asigurarea continuității finanțării activităților de cercetare-dezvoltare până la intrarea în vigoare a Legii bugetului;

- precizări privind metodologia înființării institutelor naționale de cercetare-dezvoltare;

- obligativitatea stabilirii prin lege a drepturilor și îndatoririlor persoanelor ce desfășoară activități de cercetare-dezvoltare.

Cel mai disputat a fost amendamentul privind procentul de 1% din P.I.B. După o bătălie îndârjită, cu accente dramatice, în care deputații PNȚCD au fost în linia întâi, s-a reușit, prin mutări politice abile, să se înfrângă mașina de vot a fostei majorități parlamentare. Victoria dovedește forța reală a Opoziției, în general, și a PNȚCD, în particular, și - mai mult - capacitatea ei de guvernare responsabilă. Acesta este de fapt mesajul votului din dimineața zilei de 13 decembrie 1995.

Legea pentru aprobarea Ordonanței nr. 25/1995 adoptată de Camera Deputaților și însoțită cu modificări neesențiale de comisia de mediere Senat - Camera Deputaților în ziua de 19 decembrie este departe de a fi perfectă. Ea va fi însă utilă o perioadă, până la apariția Legii cercetării. Dar o Lege a cercetării concepută după standardele internaționale. Pentru un guvern responsabil rezultat în urma alegerilor din 1996!

Dan CUTOIU

Dictionarul Legii 18/1991

Din start, Legea 18/1991, prin limitarea dreptului de proprietate la max. 10 ha arabil echivalent, pune bazele vechii arabil și netezește drumul arabil și netezește drumul proprietarii, care pot cumpăra teren arabil (art. 46 din Legea 18/1991). Cu siguranță, cei care vor să cumpere 100 ha, nu vor fi vechii țărani și nici vechii boieri. Atribuirea dreptului de proprietate numai pentru terenurile ce se află în patrimoniul CAP, reduce în fapt simțitor suprafața efectivă acoperită de terenurile agricole. Pentru diferența de teren, țărânul capătă titlul „nobil” de proprietar la IAS. De asemenea, legea prevede la art. 10 alin. 5, ca stabilirea dreptului de proprietate să se facă în termen de 90 de zile de la data publicării legii, termen care nu putea fi depășit. Nu precizează data desființării CAP-ului, care, pentru asigurarea procesului de producție, putea fi înlocuit numai în intervalul noiembrie-decembrie. Totodată, desființarea CAP-ului trebuie condiționată de finalizarea proiectului de parcelare pe proprietăți, pe zonele delimitate pe planul de situație al comunelor. Legea nu stabilește responsabilități pentru specialiștii de la comune și județe în misiuni sancționate pentru nerespectarea legii.

Totuși, legea fondului funciar, a constituit marea speranță a țăranilor cu proprietăți mici, mijoci și a celor fără de pământ, cu toate ambiguitățile și lipsurile ce le împovărează. Ea ar fi trebuit să asigure privatizarea agriculturii într-un timp foarte scurt. Condițiile ce se impunea, consta în respectarea literiei Legii 18/1991 și a hotărârilor emise de guvern. Dar nu a fost să fie așa.

Simpla parcurgere a acțiunilor întreprinse de guvernul existent după apariția Legii 18/1991, scoate în evidență următoarele:

- guvernul Roman, reușește să întocmească și să publice la 14.03.1991 Regulamentul privind modul de aplicare a legii, care s-a aprobat prin H.G. 131/1991. Regulamentul prevede suficient de clar, modul în care se aplică legea și etapele ce trebuie parcurse pentru atribuirea terenurilor celor în drept. Scurta perioadă a existenței guvernării Roman, până în sept. 1991, nu poate fi caracterizată decât ca o perioadă de pregătire a documentelor necesare punerii în posesie a proprietarilor.

- guvernul Stoiljan, sept. 1991-sept. 1992, fără a avea o preocupare deosebită pentru privatizarea agriculturii, reușește să îmbunătățească Regulamentul de aplicare a Legii 18/1991 prin HG 46/1992; HG 728/1992 și HG 730/1992. În această perioadă, comisiile comunale, cu o pregătire submediocră, dominate de primari, încep să interpreteze legea și să nu respecte etapele de aplicare a legii prevăzute în Regulament. Se atribuie terenurile după bunul plac al primarilor.

Odată cu alegerea din sept. 1992, schimbarea stăpânilor aduce bucurie hrăpăreților, care sesizează că noii guvernanți sunt preocupați de a arăta cu degetul către cei dinaintea lor, pentru toate relele prezente, fără a face o analiză a situației din agricultură.

În această situație, comisiile comunale, sub directa oblaudare a comisiilor județene, încep hărțuirea țăranilor prin schimbarea amplasamentelor, fărâmițarea terenurilor cu sol mai roditor, folosirea terenurilor ce trebuiau trecute în proprietate privată a statului, în interesul lor, încălcând grav legea și hotărârile guvernamentale.

Valul de procese înregistrate la tribunalele județene, sesizările făcute

la prefecturi, guvern, ministerul agriculturii, procentul scăzut al eliberării titlurilor de proprietate, nu impresionează noul guvern. Urmare a cererilor și sesizărilor făcute pentru abuzurile primarilor, replica cel mai des folosită de guvern și prefecturi este: **V-ați ales primar, descurcați-vă!**

Pentru a-și acoperi abuzurile comise prin nerespectarea legii și hotărârilor guvernamentale, primarii, unii prefecti și chiar unii inspectori guvernamentali, lansează o ofensivă directă chiar asupra prevederilor Legii 18/1991 și a hotărârilor guvernamentale, cu justificări năstrușnice, astfel:

- Legea 18/1991 art. 8, prevede: stabilirea dreptului de proprietate privată, se face prin reconstituirea dreptului de proprietate, iar în art. 13 alin. 2 din lege, prevede: atribuirea terenurilor se face, în zona colinară, de regulă, pe vechiul amplasament, iar în zonele de câmpie, pe sole stabilite de comisie și nu neapărat pe vechile amplasamente... Se vede clar că legiuitorul stabilește un

arbitru a terenurilor: **reconstituirea**, și asupra locuțiunii adverbiale: **de regulă**, au fost exprimate și de dl prefect ROMEO POSTELNICU jud. Vrancea în luna feb. 1993, dl inspector guvernamental MOROIANU, în luna feb. 1993, dl senator NEAGU, în cadrul unei emisiuni TVR program 2, în 1995 și chiar de dl prim-ministru VĂCĂROIU, pe data de 28.11.1993 în interviul dat la TVR.

Încurajați, de asemenea declarații, primarii continuă și în anii 1993, 1994 și 1995, atribuirea terenurilor după bunul plac.

- Art. 34 din regulamentul aprobat prin HG 131/1991, prevede că: pe baza documentațiilor înaintate de comisiile comunale, după validarea acestora de către comisiile județene, se va emite titlul de proprietate conform model nr. 27.

Această etapă foarte importantă în aplicarea corectă a Legii 18/1991 și prevăzută în regulament, nu a fost realizată.

Motivarea, în care se susține că titlul de proprietate nu poate fi întocmit deoarece nu există datele necesare completării pag. 2 a titlului, nu poate sta în picioare. Instrucțiunile

comisiile comunale, pentru delimitarea zonelor și parcelarea pe proprietari a zonelor, așa cum prevede art. 35 din REGULAMENT și după aceasta se face punerea în posesie conform art. 26 din Legea 18/1991 și a art. 36 din REGULAMENT.

Aceste etape și modul în care se întocmesc documentele pe fiecare etapă, sunt clar redată în HG 728/1992, pag. 3 ANEXA.

- Art. 17 din Legea 18/1991 prevede că, după atribuirea terenurilor celor prevăzuți la art. 18 alin. 1 și 3, terenurile rămase neatribuite trec în domeniul privat al Statului și pot fi date persoanelor interesate, prin închiriere. Practic, aceste terenuri nu au fost închiriate și au rămas nelucrate.

Pentru a ocoli prevederile Legii 18/1991 și a REGULAMENTULUI, se inventează o serie de documente, fără bază legală. Așa sunt ADEVERINTELE în care se trec datele din tabelul general așigat la primării, dar fără a avea indicată zona în care se găsește terenul. S-au emis procese verbale de punere în posesie, fără a respecta HG 728/1992. Aceste documente sunt semnate de o COMISIE DE ÎMPROPRIETĂRIRE, denumire ce nu se regăsește în lege sau în hotărârile guvernamentale.

Regretabil este și faptul că dl președinte ILIESCU a cerut ca ADEVERINTELE să fie declarate titluri juridice, în secvența filmată pentru emisiunea „Viața Satului” din data de 06.03.1994. De asemenea, dl fost ministru al agriculturii, OANCEA, a cerut, în emisiunea „Viața Satului” din 14.03.1994, ca acestor adevăruri să li se acorde caracterul de act normativ. Simplu ca Bună ziua! Nu contează că nu se respectă legea și că în aceste ADEVERINTE se includ multe abuzuri. Esențial, după părerea guvernanților, este să se raporteze sarcina îndeplinită, deci emiterea tuturor titlurilor de proprietate. Această practică moștenită de la vechiul PCR, se reflectă și în gândirea dlui SOLCANU care, în cadrul conferinței județene PDSR de la Iași, afirmă, că unul din pericolele existente îl reprezintă „nostalgicilor întinșelor moșii”, fără a preciza că acești nostalgici sunt

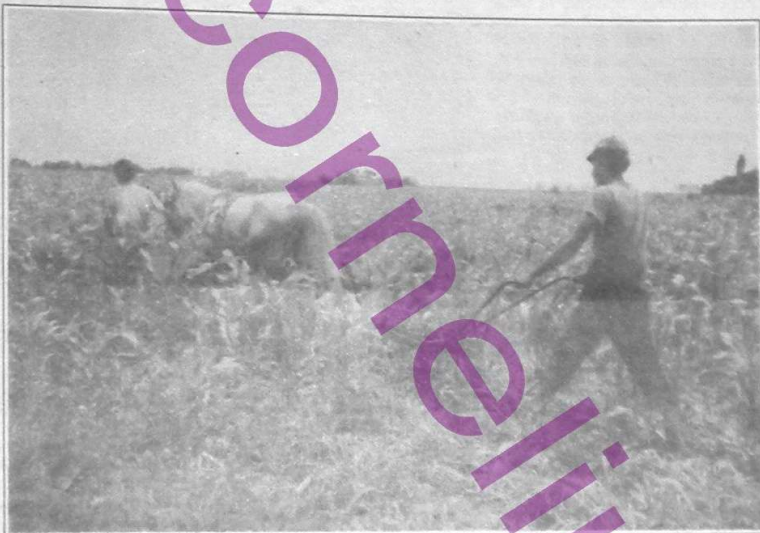
creații de partidul de guvernământ prin menținerea art. 46 din Legea 18/1991, respectiv dreptul de a cumpăra 100 ha teren arabil, și nu vechii boieri, care de fapt nu mai există.

Cu toate că nici în forma sa prezentă Legea 18/1991 nu a fost respectată, după ce nu s-au asigurat condițiile alcătuirii unor puternice gospodării țărănești, după ce s-au fărâmițat și loturile atribuite, după ce s-au distrus parcurile de utilaj ale CAP, apoloșii vremii lansează critici asupra situației actuale, declarând că nu se poate dezvolta marea cultură agricolă. Nimeni nu contează avantajele culturilor pe suprafețe mari, dar cine se face vinovat de starea de fapt? Țăranii sau guvernanții?

Stricteții pentru dreptate exprimate de țărani prin cererile trimise la nivel de guvern și prefecturi, sute de mii de procese înaintate la tribunalele județene, au rămas în bună parte nerezołvate.

Astăzi, îngrădirea țăranilor crește și mai mult, când în parlamentul țării se discută legea „cadas- trului general”, lege care va statua datele înscrise în titlurile de proprietate, titluri care nu respectă criteriul de bază stabilit prin Legea 18/1991, respectiv, reconstituirea pe vechiul amplasament al dreptului de proprietate. Întrebarea care se pune este cine poate sări în ajutorul acestor oameni, care reprezintă țara țării?

Ing. Ionel CURCĂ

criteriu esențial în atribuirea dreptului de proprietate și anume „reconstituirea” care înseamnă refacerea întregului acolo unde s-a produs infraținea, deci pe vechiul amplasament. Totodată, în zona colinară, unde varietatea calității solului și investițiile necesare pentru plantarea viței de vie, pomi fructiferi etc, impune păstrarea vechiului amplasament. Legiuitorul folosește locuțiunea adverbială de regulă, tocmai pentru a arăta că, atunci când vechiul amplasament este ocupat de canale, stații de pompare, clădiri etc, se poate face o excepție de la regulă și se pot atribui loturi din terenurile rămase disponibile.

Setea puterii de a decide, în interesul propriu, face ca primarii, unii prefecti și chiar unii inspectori guvernamentali să se năpustească asupra criteriului stabilit de lege: reconstituirea și asupra locuțiunii adverbiale: de regulă. Motivația, adusă de cei ce nu vor să respecte legea, precum că modificarea hotărârilor, modificarea geometriei parcelelor, ar face imposibilă păstrarea vechiului amplasament, nu poate fi acceptată. Aceste lucrări organizatorice nu pot modifica suprafețele existente. Lucrările de irigații, canale, stații de pompare etc. ocupă un procent prea mic din suprafața arabilă pentru a constitui un impediment în acordarea vechiului amplasament.

Atacuri la adresa criteriului de

prevăzute în art. 34 din regulament cer să se completeze numai datele generale din pag. 1 a titlului de proprietate, date ce se găsesc în anexele 1+2. Titlul se cere a fi semnat de reprezentanții județului pe pag. 1. După punerea în posesie, ca urmare a întocmirii procesului-verbal de punere în posesie conform HG 728/1992, pag. 3 ANEXA, se pot trece datele necesare pentru pag. 2 a titlului de proprietate.

Trebuie menționat că procesul-verbal de punere în posesie reprezintă documentul cel mai important al acestei acțiuni de privatizare a sectorului agricol. Conform HG 728/1992 pag. 3 ANEXA, acest document trebuie să cuprindă toate elementele necesare titlului de proprietate pag. 2: dimensiunea parcelelor, coordonatele colturilor parcelelor, vecinătăți, suprafața parcelelor etc și să fie însoțit de schițe la scară mare ale tarlarelor sau parcelor care au făcut obiectul împărțirii suprafeței (denumiri, nr. tarla sau parcelă, suprafețe, numele proprietarului, scară etc).

De asemenea, conform prevederilor art. 36 din regulament, punerea în posesie se face în prezența fiecărui proprietar.

Titlul de proprietate, completat numai pe pag. 1, semnat de oficialii județului, servește reprezentanților OCOT și ai Direcțiilor agricole, din

IMPERATIVUL REVOLUȚIEI ROMÂNE

Revoluția română din decembrie 1989, acum o știm, este un eșec de proporții. O revoluție anticomunistă care aduce la conducerea țării o echipă de rangul doi a nomenclaturii nu este decât un eșec, o non-evoluție. Entuziasmul popular, bine strunit, a ridicat pe creasta valului gunojul unei lovituri de stat, dictată și înfăptuită în numele voinței de putere, a salvării întregului aparat de partid și de stat implicat în ruina țării timp de jumătate de secol. Conservarea puterii politice și economice, iată care a fost imperativul loviturii de stat comuniste de acum șase ani.

Actuala echipă se face, deci, vinovată de deturnarea sensului acțiunii populare, de luptă împotriva adevăratelor interese naționale ale României. Decomunizarea țării constituia un imperativ al istoriei noastre, or, s-a întreprins totul pentru ca lanca anticomunistă a revoluției să devină un biet bețigaș în mâini nepuțincoase. Anticomunismul a ajuns astăzi extremism, dorință de răzbunare, radicalitate justițiară, adică exces intolerabil. Acesta este discursul indus de putere, și nu numai de aceasta, populației largi care trebuie menținută în confuzie asupra adevăratelor motive ale ruinei actuale a țării. Înfeudarea poporului și teritoriului României intereselor acestor mercenari trebuie să continue până la completa abolire a memoriei colective și a instinctului de dreptate, singurele și ponte ultimele stavile în calea monstroasei coaliții care strânge în brațe de fier această țară.

Revoluția română reprezintă, cu jertfele ei, tributul pe care poporul român l-a plătit pentru propria sa eliberare de sub stăpânirea forțelor răului absolut - din acest punct de vedere, cu mult de-asupra politicului, revoluția noastră a fost și rămâne o victorie asupra noastră înșine, o eliberare de propria noastră frică, de propria noastră lașitate. Eșecul revoluției este un eșec politic, care trebuie asumat și îndurat cu curaj.

Sarcina clasei politice, care se revendică de la revoluție, de la sensul ei real, trebuie să fie construcția unei politici și a unor instrumente politice care să diminueze treptat, până la anulare dimensiunea acestui eșec politic. Lupta politică consecventă împotriva celor care

au folosit revoluția ca fundal sonor pentru o lovitură de stat nu trebuie abandonată pentru a face loc unui așa-zis pragmatism, care nu este altceva decât măsura unui cinism și a unei încercări disperate de a accede la fabuloase privilegii ale mafiei de partid și de stat actuale. Decembrie 1989 împarte încă spectrul politic românesc în două tabere deosebite - și așa trebuie să fie. Să ne temem de clipa în care distincțiile vor fi considerate lipsite de necesitate, fără reală importanță politică.

Misiunea conferită nouă de revoluție, de jertfa celor căzuți trebuie să ne facă incompatibili cu minciuna politică a unei așa-zise necre cooperări cu forțele actualului regim. Adevărul revoluției este sacrificiul eroilor săi, iar

pentru acesta nu avem nevoie de arhive, acesta este clar și imperativ. Adevărul despre lovitura de stat este tulburător și sângeros, dar acesta din urmă nu ne-a aparținut și nu ne aparține. Aflarea sa rămâne totuși un scop de urmărit fără oprire. A nu mai cere clarificarea lucrurilor, a nu mai acționa în acest sens ar fi o barbarie.

Moștenirea revoluției române o moștenire pentru cei curajoși, pentru drepti, și nu pentru negustorii tuturor falsurilor, pentru paietele tuturor stăpânilor. De fapt, minima datorie pe care o avem cu toții este aceea de a crede în adevărul revoluției române.

Mihai GHEORGHIU

Multe bilanțuri se fac acum, după trecerea anilor de la evenimentele parafrazându-i pe francezii ma prin cuvintele: „Trăiască președintele!” dureros rezumat al acestor este transformarea acestor 1989-1990 în pesimism, a mului în apatie, a unității în dezbinare - cu un cuvânt, a marea victoriei celor mulți (deveniți între timp și mai apana) al celor puțini (ajunși în noaptea în fruntea bucatelor și țindu-se pe căi mai mult sau puțin licite). Specialiștii spun că întâmplări în perioadele post-revoluționare, când „interiorii” se îmbogățesc rapid pe

„Tichile de mărăgăritar pedeserist

poporului... Dar de ce să fie rău decât în alte țări foste „Căci, în ciuda „vopsirii garb lume-ntreagă vede că după șase „democrație originală” lea nostru de... tranziție nu-i desă jigărită, pe care noi, cei tragem de coadă! Având o scurtă săptămână de lucru din - implicat - cel mai lung week-end noastră se situează pe un rus 98 din punctul de vedere al de trai. Această situație cenă văzută și prezentată în culori către unii guvernanti care d avut grijă în primul rând restul populației, ce grijă au măsuri concrete au luat creșterea nivelului de trai? salariilor și a pensiilor par rilor? Aducerea lui Michael Organizarea „cerbilor de „Balurile de cristal” și „Par mode” sfidătoare la adresa rând? Privatizarea hotelurilor CONTINENTAL, LIDO etc? marea CASEI POPORULUI

Cu fiecare aniversare (comemorare) a Revoluției mai aflăm câteva din adevărurile ei!

Postul de televiziune „Antena 1”, în emisiunea „Observator” de la ora 21, din 22 decembrie, a prezentat momente ale festivitatilor organizat în „studioul 4” din palatul Televiziunii române, unde, un grup de lideri revoluționari din '89 și-au depănat amintirile. Au vorbit Petre Roman, Gelu Voican Voiculescu și alți luptători care se cunoșteau între ei, pentru că se adresau unul altuia cu numele mic, cu „tu” și cu „mă”. Dirijorul grupului era Ion Iliescu, care, plin de vervă, a spus, printre altele: „Sunt acuzat că am transformat revoluția într-un complot, iar Comitetul Frontului Salvării Naționale l-am alcătuit numai cu oameni din jurul meu. Dar aveam altă soluție?”. Cine auzise până atunci de Corneliu Coposu, Ion Diaconescu, Valentin Gabrielescu? Erau niște necunoscuți. Și era adevărat. Cine din jurul lui auzise de ei? Nu au fost întâlniți nici în biroul executiv sau comitetul central al p.c.r. și nici în guvernele de după '47. Nu au suferit nici măcar umilința de a fi fost retrogradați ca prim-secretari ai p.c.r. la jude-

Să depănăm firul evenimentelor din 22 decembrie '89 de la televiziune. Încă

război, că am numele scris pe placa eroilor regimentului, că am fost deținut în închisorile comuniste aproape șapte ani. Degeaba. Toate aceste argumente n-au cântărit deloc în ochii lor. Acolo, în „studioul 4”, se întocmea lista comitetului revoluționarilor și eu nu îndeplineam condițiile. Indignat, am plecat.

Ziarul „România Liberă”, tot cu prilejul acestei aniversări, a publicat chiar în aceeași zi cu emisiunea prezentată de „Antena 1”, un articol în care se arată încă un moment al revoluției din decembrie '89. În același timp cu revoluția de la televiziune, o altă mulțime de oameni, cei mai mulți tineri, strigând „Jos comunistii!” forțau intrarea în sediul CC al PCR din Piața Palatului. Dar, și aici, liderul revoluționarilor, Ion Verdeț, ales din altă tabără cu „nume cunoscute” se screea să întocmească la rândul-i primul Comitet Revoluționar. Și pentru că tot se afla acolo, împreună cu cei mai cunoscuți din jurul lui, a format și primul guvern revoluționar care a trăit însă numai până la ora 17,30, când a intrat peste el Ion Iliescu cu Comitetul Salvării Naționale, căruia îi ajunsese la ureche că i-a luat-o Verdeț înainte. Și, în timp

de dimineață, mulțimea adunată în jurul palatului TVR striga „Jos comunistii!” și forța să intre în clădire. Câțiva tineri au reușit cu greu să ajungă până la unul din etajele inferioare, unde, printr-o fereastră deschisă, li s-a dat voie să le vorbească celor din stradă anunțându-le victoria că au ajuns până acolo. Aflându-mă și eu în acea mulțime am reușit să mă strecor prin îmbulzeala care era pe scări până la „studioul 4”. Aici însă, unul dintre revoluționarii care păzeau etajul m-a oprit să intru, așa că am rămas numai spectator la ușă. Pe săli, Ion Iliescu echipat într-un trening albastru, furios pe mulțimea din stradă, alerga de la o fereastră la alta. Lângă el, Petre Roman, și alți câțiva „cunoscuți”. Văzând cum stau lucrurile, am insistat să fiu lăsat și eu să vorbesc oamenilor din stradă de la una dintre ferestrele aceluia etaj, dar mi s-a răspuns scurt: „nu se poate, nu ești un nume cunoscut”. I-am explicat paznicului-revoluționar că mă consider îndreptățit să vin lângă ei pentru că am fost soldat voluntar în 1941, că sunt invalid de

ce lumea plină de speranță striga afară „Am gonit comunistii!”, în sediul CC se dădea lupta între comitetele din cele două palate. Au învins revoluționarii cu „nume cunoscute” din palatul televiziunii, având în frunte un lider ceva mai tânăr, voinic și bine pregătit la Moscova, în paguba celorlalți „nume cunoscute” dar mai puțin pregătite.

Iar eu, obosit, mergând pe străzi, din revoluție în revoluție, am ajuns la casa din șoseaua Kisselleff, unde, cei cu „nume necunoscute”, grupați în jurul liderului lor, formaseră un comitet cu „nume cunoscute” din închisorile din Craiova, Jilava, Aiud, Gherla, Galați, Sighet, Râmnicu-Sărat, Canal (ul morții). Acest comitet nu a înființat nimic. A scos doar în față, din ilegalitate, Partidul Național Țărănesc Creștin Democrat, care își continuă (neîntrerupt) o sarcină mai veche: îndeplinirea speranțelor celor care au luptat și s-au jertfit în zilele de 17-23 decembrie 1989.

Un nume necunoscut,

Constantin CRISTESCU

Dreptatea

9

PROCLAMAȚIA
DE LA
TIMISOARA
PUNCTUL 8
AMENDAMENT LA
LEGEA ELECTORALA
SE INTERZICE
PENTRU PRIMELE
TREI LEGISLATURI
CONSECUTIVE
CANDIDATURA PE
ORICE LISTA
FOSTILOR
ACTIVISTI
COMUNISTI
SI A FOSTILOR
OFITERI DE
SEPARATE.
DE ASEMINEA
SE INTERZICE
FOSTILOR
ACTIVISTI
AI PCR
CANDIDATURA
PE ACEEASI
PERIOADA LA
FUNCTIA DE
PRESEDINTE
AL ROMANIEI

APEL DIN TIMISOARA
TREZESTE, DOAMNE, TARA

Parlamentului? Construirea unor saluri, reviste și filme „sexy”? Adunarea celor două „Roumanian Tennis Championships” pe bani prumutați de către „miliardarul” Mureșeanu? etc, etc. Toate acestea le trebuiau oamenilor care-și muiesc salariul, pensia ori ajutorul șomaj, exact cum îi trebuie chelului

tichia de mărgăritar! Aceștia, adică cei ce supraviețuiesc cu greu de azi pe mâine, pot spune (parafrazându-l pe Ion Creangă): „Săraci ca anul acesta, ca anul trecut și ca de când sunt («rozele» la putere), niciodată n-am fost!”

Prof. Gh. CONSTANTIN

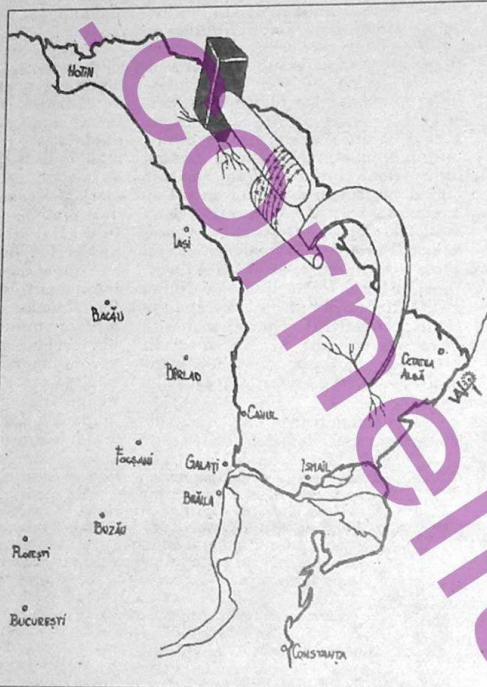
LEUCE - INSULA ȘERPILOR

Acum, când problema ținuturilor românești de „dincolo de ape” este pusă din ce în ce mai răspicat de către diferite organisme democratice și iubitoare de țară de dincoace și de dincolo de Prut, apare ca stridentă problema, nu lipsită de importanță, a celor câteva hectare de stânci din mijlocul apelor Mării Negre - Insula Șerpilor. Ținut aproape sterp și până nu demult fără nici o importanță economică, această mică insulă a fost și trebuie să fie și în viitor, pământ românesc - parte componentă a teritoriului țării.

Deși nu are decât 170.000 mp, Insula Șerpilor este cea mai mare dintre puținele insule ale Mării Negre, următoarele ca dimensiune fiind insulele Sacalin (amplasată lângă gura de vărsare a bratului Sfântu Gheorghe) și Kefken (situată la 55 km de Bosfor). Perimetrul neregulat al Insulei Șerpilor este de 1973 m, iar diametrul ei este de 440 m pe direcție NS și 414 m pe direcție EV. Diametrul maxim al insulei, de 662 m, se obține urmând direcția NE-SV, parcurgând și mica peninsulă amplasată în partea de NV. Reamintim că Insula Șerpilor, care a fost cunoscută de-a lungul timpului și sub alte nume (Leuce, Insula Alba, Insula lui Ahile, Selina, Caciaria, Nisi, Rubra ș.a.) este situată în fața gurii Dunării, la 44.814 km de Sulina, aproape la aceeași latitudine cu mica localitate Letea. Coordonatele exacte ale insulei sunt: 45°15'53" latitudine nordică și 30°14'41" longitudine estică. Apărând din mijlocul valurilor ca o stâncă uriașă, Insula Șerpilor are țărături înalte, cu faleză ce ajung la o înălțime maximă de 21 m, altitudinile crescând dinspre zonele marginale spre centru. De altfel, în zona centrală se conturează un platou de gresii și conglomerate jurasice, relativ neted, pe care se înregistrează cota maximă de circa 40 m. Țărăturile din S și E reprezintă faleză înalte și abrupte, dantelate, cu numeroase golfuri de mici dimensiuni. Spre deosebire de acestea cele din N și V sunt mult mai joase. Țărțul nordic, sinuos, prezintă un golf cu o largă deschidere către mare, iar cel vestic este aproape rectiliniu. Un sol slab dezvoltat și o climă cu veri secetoase (359 mm media precipitațiilor anuale) și ierni geroase au făcut ca vegetația să fie sărăcăcioasă, cuprinzând circa 70 de specii de plante (Ubiquite, pontice, mediteraneene și adventive), dintre care însă lipsesc plantele lemnoase. Fără să cuprindă forme endemice, fauna este bogată pentru un perimetru atât de mic și aproximativ identică cu cea de pe litoralul dobrogean. Ea cuprinde aproximativ 200 de specii și subspecii, dintre care 150 sunt numai păsări. Numele actual al insulei se trage de la ophiidian din familia Celubridae - *Natrix tessellata* Laur (Celuber hydus Pal.), șarpe de apă care, deși poate atinge 1,20-1,50 m este complet inofensiv și care populează centrul, dar mai ales zona litorală a teritoriului.

Interesul pentru micul petec de pământ, tărâm al liniștii în mijlocul

zbuiciumului neostoit al valurilor este larg, dacă ne gândim măcar la faptul că prima referință scrisă datează încă din 777 î.C. și se datorează lui Actinidius din Milet. Acesta povestește în Aetiopidă că însăși zeița Thetis „luând pe rug pe fiul său Ahile îl duse în insula albă Leuce”. Peste două milenii și jumătate locotenentul-comandor Kritsky avea să descopere în centrul insulei urmele unui templu închinat lui Ahile, templu care era de altfel cunoscut și de poetul grec Pindar 518-438 î.C. Insula este însă cu adevărat investigată în secolele XIX și XX datorită

unor cercetători ruși Sproloviev (1839), Murzakevici și Nordmann (1841), dar mai ales români, printre care Apropocianu (1902), Dumitru Brândză (1902), I. Prodan (1923), P. Enculescu (1924), R. Călinescu (1929-31), ș.a. Urmează o largă și explicabilă lacună temporală în care cercetările românești dispar cu desăvârșire. Anul 1991 scoate de sub tipar lucrarea documentară a lui V. Cucu și G. Vlăsceanu, intitulată chiar „Insula Șerpilor”, lucrare care marchează o revitalizare a interesului public pentru ceea ce a fost și trebuie să fie din nou al nostru.

Din motive strict legate de spațiul grafic prefer să abordez istoria politică a Insulei Șerpilor cu anul 1878, când, prin tratatul de pace de la Berlin, 13 iunie, România reia în stăpânire insulele Dunării și gurile Dunării, inclusiv sus-amintita insulă. Trebuie să menționăm că „teritoriile de dincolo de Dunăre au fost acceptate de România ca despăgubire de război, deși în politica lor marile puteri o tratau ca pe o învinșă. Mai târziu, tratatul de la Trianon semnat la 4 iunie 1920 de dr. I. Cantacuzino și Nicolae Titulescu consemnează Insula Șerpilor ca teritoriu românesc. Și teritoriul românesc a rămas chiar și în timpul aceluiași blestemat 1940, când, la 26 iunie, România îi sunt smulse Basarabia, Bucovina de Nord și ținuturile Herței, în urma unui

ultimatum sovietic. Insula are același statut de teritoriu românesc chiar și după 30 august (Dictatul de la Viena) și 7 septembrie 1940 când România este obligată să cedeze pe rând Ungariei hortystele nordul Transilvaniei și respectiv Bulgariei sudul Dobrogei (Cadriaterul).

Este interesant de subliniat că și tratatul de pace semnat la Paris în 1947, ca urmare a încheierii celui de-al doilea război mondial stabilite în articolul 1, partea I, frontiera dintre România și URSS în conformitate cu acordul sovieto-român din 28 iunie 1940, ca urmând brațul Chilia până la vărsarea în Marea Neagră. Insula Șerpilor aparținea deci României! Dar...

Dar niciodată nu ai desul când poți avea mai mult... Mai ales atunci când interesele majore determină URSS să nu ia prea mult în considerare o vecină atât de mică și care are niște guvernantați atât de aserviți Moscovei cum erau cei aduși la putere în România. Și atunci ministrul afacerilor externe al URSS, V.M. Molotov, semnează un protocol cu președintele guvernului român, Petru Groza, la 4 februarie 1948, prin care Insula Șerpilor este atașată teritoriilor sovietice. În schimb, URSS se angajă să „asigure frontiera maritimă românească” (!?).

Apoi totul a fost făcut ca între doi buni amici: mai exact un A mare și un a mic (raportul exact în suprafață dintre cei doi fiind de 92:1). Predarea insulei s-a făcut printr-un extrem de simplu proces verbal, semnat din partea română de prof. Profiri, ministrul lucrărilor publice (!?), și de secretarul general al Ministerului Afacerilor Externe, E. Mezincescu (!?). Dacă mai subliniem și faptul că Parlamentele celor două țări, România și URSS nu au ratificat niciodată acest protocol, rezultă că, de jure, Insula Șerpilor nu a fost înstrăinată niciodată și că, de fapt, România ar cere (dacă cere...) ceva ceea ce are... Dar are ??

Problema apartenenței actuale a Insulei Șerpilor are majore implicații politice, strategice și economice. Dacă vrem să le pătrundem toate sensurile, astăzi, când imperiul comunist s-a destrămat ca o oglindă spartă în zeci de cioburi, ar trebui să pornim de la flota sovietică a Mării Negre. Cine o moștenește de fapt: Ucraina, Rusia, sau... CSI? Întrebarea nu are caracter retoric, logic fiind că țara care va moșteni flota va dori să posede și această imensă (ca importanță) prelungire a portului Sevastopol în largul Mării Negre, și care se numește Insula Șerpilor. Acea țară va moșteni, de asemenea, în actualul context și apele teritoriale din jurul insulei, adăpost atât de drag submarinelor și navelor militare de suprafață.

Retocedarea (acesta să fie termenul corect?) către România a Insulei Șerpilor, act de justiție și dreptate, ar trebui făcută la fel de simplu ca și cedarea ei, vreau să spun tot cu un simplu proces-verbal. Cu atât mai mult cu cât această operațiune nu

ridică nici probleme de limbă, nici de grafie (latină sau slavonă), nici de număr de locuitori, cu excepția celor subacvatici, care sigur vorbesc limba rusă. Căci în jurul celor 17 ha de stâncă, România ar capăta dreptul de a trasa o zonă circulară cu raza de minimum 21 km, pornind de la țărmurile insulei și care devin ape teritoriale românești. Or, pe scurt, acest lucru însumează următoarele:

- ◆ recunoașterea stăpânirii ilegale de către URSS timp de 47 de ani a unui teritoriu care nu îi aparține, ceea ce, în afara unei dezagreabile situații politice, poate atrage și necesitatea unor compensații materiale față de România;

- ◆ scăderea potențialului flotei rusești, ucrainiene (sau a cui o fi) din Marea Neagră, lucru care va aduce cu siguranță o mare ușurare celorlalte țări riverane și chiar și altora;
- ◆ creșterea potențialului de intervenție a flotei românești (cu toată cinstea spun că mă gândesc la cea civilă și nu la cea militară), lucru ce va rezulta și din cele ce urmează;

- ◆ lărgirea arealului piscicol propriu României, apele sale teritoriale căpătând o extindere cu circa 1385 kmp. (numai dacă nu vrem să ne conformăm unor concluzii ce pot fi extrase din războiul stăvridului);

- ◆ noi posibilități de dezvoltare a turismului, fiind posibilă în viitor, după echipările de rigoare, deschiderea unor linii de croazieră maritimă între Constanța, Sulina și Insula Șerpilor;

- ◆ creșterea arealului propriu de forare a României - este adevărat că aceasta înseamnă scăderea celui ucrainean/rusesc - pentru exploatarea acumulărilor petrolifere din largul Mării Negre.

Toate aceste considerente și mai ales conștiința faptului că mai există încă undeva, între ape, un teritoriu românesc înstrăinat în mod samavolnic, m-au făcut să urmăresc cu deosebit interes modul în care a fost abordată problema atât de reprezentanții noștri legali, cât și de cei ce stăpânesc acum Insula Șerpilor. Am urmărit astfel declarația din 1993 a lui Boris Bogdanov, ambasadorul Federației Ruse la București, cu privire la vizita la Moscova a domnului Adrian Năstase, și mai ales mult așteptata și nerealizată vizită a lui Boris Elțan la București. Am urmărit și informația apărută în presa vremii, conform căreia pe data de 7.02.1993 o delegație a Ministerului Român al Afacerilor Externe condusă de domnul secretar de stat Ion Gorită s-a deplasat la Moscova, acreditată fiind să discute problema tezaurului și arhivelor României, statului Insulei Șerpilor și tratatul româno-sovietic de colaborare și bună-vecinătate. Am urmărit, am așteptat și a ieșit ca a ieșit... Aceasta era un cumul de probleme din care nici nu știu care ne interesa mai tare. Acum așteptăm, cu același mare interes, întâlnirea dintre reprezentanții României și Ucrainei, programată pentru ianuarie 1996. Așteptăm și am dori un tratat ferm și just, conform istoriei și legislației internaționale, nu unul semnat cu cerneală „simpatcă” așa cum au fost altele anterioare.

Scurt ghid de campanie electorală (I)

Anul 1996 va fi anul unei acerbe competiții electorale. Un element esențial pentru obținerea succesului este, fără îndoială, o campanie electorală cât mai bine realizată. Inteligența campaniei electorale are activitate politică intensă, desfășurată în ajunul alegerilor, prin care partide sau alianțe politice își prezintă în fața alegătorilor identitatea, programele și candidații cât mai convingător posibil, cu scopul obținerii unui scor electoral optim.

Această activitate implică un număr mare de oameni ce trebuie instruiți pentru ca fiecare să-și cunoască în amănunt rolul și atribuțiile, astfel ca din momentul startului electoral mecanismul campaniei să funcționeze cu maximă eficiență. Coordonarea la nivel central și județean de către directorii și echipe de campanie bine pregătite este o condiție necesară, dar nu și suficientă pentru reușita campaniei la nivelul localităților, în special a orașelor mici și a satelor. Ideal ar fi ca fiecare organizație locală CDR să beneficieze de o instruire minimală pe probleme de campanie electorală ca să poată face față problemelor socio-politice cu specific local. Experiența alegerilor din 1992, a alegerilor locale parțiale din unele comune și orașe, precum și experiența altor țări au arătat că de multe ori rezultatul votului a fost influențat tocmai de astfel de parametri ambientali.

Ofierii membrilor PNȚCD acest scurt ghid de campanie electorală, dorim să ajutăm organizațiile locale PNȚCD în planificarea și realizarea activităților proprii și realizarea activităților proprii și realizarea activităților benefice în activitatea și viitoarele rezultate electorale ale CDR.

1. Fazele unei campanii electorale

Campania electorală se concretizează pe două întrebări esențiale: a) „Ce dorim să obținem și ce ne distinge de alții?” b) „Cum dorim să realizăm aceasta, ce mijloace vom folosi?” Răspunsul la prima întrebare îl găsim în faza de strategie. Răspunsul la a doua întrebare îl dau fazele de construcție, mobilizare și îndeplinire. Sfârșitul campaniei impune cu necesitate și o fază de evaluare. În ordine logică și cronologică, fazele campaniei electorale deci sunt:

◆ **faza de strategie:** formularea strategiei și a mesajului campaniei. Strategia înseamnă: „Ce intenționăm să facem, pentru cine și în ce fel?”. În această fază este elaborat planul strategic și este formulat mesajul campaniei. Mesajul ocupă un loc esențial în cadrul campaniei; toate acțiunile din cursul acesteia și se referă sau să decurgă din acesta.

◆ **faza de construcție:** reprezintă traducerea în practică a fazei de strategie. Acum prind contur instrumentele cu care vor fi realizate obiectivele definite de prima fază. Aceste instrumente sunt: echipa de campanie și planul de acțiune al campaniei.

◆ **faza de mobilizare:** efectuarea preparativelor pentru îndeplinirea campaniei. Sunt informate toate persoanele cu atribuții în desfășurarea campaniei: membrii de par-

tid, forurile executive din conducerea partidului, candidații, voluntarii, simpatizanții. Se face toate pregătirile pentru aplicarea în practică a planului de campanie.

◆ **faza de îndeplinire:** executarea planului de campanie. Este perioada mitingurilor, întâlnirilor cu electoratul, conferințelor de presă, interviurilor, difuzării materialelor de propagandă electorală etc. Este parca vizibilă a campaniei electorale, în care competiția electorală are loc „la sență deschisă”.

◆ **faza de evaluare:** este evaluat rezultatul campaniei pentru a trage concluziile de rigoare în perspectiva alegerilor viitoare. Sunt discutate, în principal, costul campaniei, modul de executare a planului de campanie și imaginea în presă a partidului (sau a alianței politice).

2. Faza de strategie

O definiție a strategiei politice ar putea fi: „aspirația colectivă a unei organizații, exprimată explicit și cu intenția de a fi pusă în practică”. Prin strategie, partidul și conștientizează și își apără o anumită poziție în viața politică a țării. Formularea unei strategii clare este necesară pentru a conduce în mod optim partidul spre rezultatele dorite. Ea este o hartă a traseului care îl va purta spre succes.

Vom detalia în continuare câteva elemente de strategie a campaniei electorale.

2.1. Rezultate așteptate ale campaniei

Ce dorim să obținem în această campanie? De exemplu, în alegerile legislative ne propunem să obținem o majoritate relativă și, mai mult, o majoritate de guvernare împreună cu colegii din actuala opoziție democratică. În alegerile locale ne propunem să menținem reprezentanți ai CDR ca primari în marile orașe și să câștigăm posturile de primari, viceprimari și consilieri în cât mai multe localități.

2.2. Mesajul campaniei

Mesajul campaniei este descrierea a ceea ce dorește partidul să realizeze pentru electorat și a modului cum intenționează să realizeze aceste obiective. Formularea mesajului în termenii cel mai convingător este cu atât mai necesară cu cât, mai ales în situația politică actuală, puțini alegători își exprimă opiniile pe baza unei comparații detaliate între programele diferitelor partide. Mesajul trebuie să înglobeze, într-o sinteză coerentă și într-un limbaj cât mai accesibil, identitatea partidului nostru, viziunea sa asupra problemelor generale și particulare ale societății, preocupările și așteptările alegătorilor.

2.3. Planul strategic al campaniei

Odată elaborat, mesajul este transpus într-un plan strategic ce conține o selecție de teme, sloganul campaniei și grupurile țintă.

2.3.1. Temele și sloganul campaniei
Temele campaniei sunt acele detalii ale mesajului pentru care manifestă interes anumite grupuri de alegători și pe care le folosim pentru a ilustra poziția partidului nostru față de ele. Exemple: soluții pentru creșterea nivelului de trai, era-

Distrugerea INTELECTUALITĂȚII, indiferent de naționalitate, PRIETĂȚII PRIVATE, cu a PROLETARATULUI, frunzi et abutendi, a fost unul din obiectivele fundamentale ale regimului de tristă memorie din țara noastră.

De-a lungul a aproape jumătate de secol, dictatura comunistă a folosit cele mai oribile și inumane mijloace și procedee pentru atingerea acestui josnic scop. De la scoaterea din posturi și funcții a intelectualilor, împiedicarea copiilor acestora de a intra în școli și facultăți, alungarea din locuințe și strămutarea lor în Bărăgan, obligarea la muncă forțată pe șantierele canalului Dunăre-Marea Neagră, ori în alte colonii de muncă forțată, până la internarea în spitale psihiatrice și condamnări la închisoare pentru exterminare fizică (Sighet, Pitești, Gherla și altele),

JURIS AD ALIUM TRANSFERERE POTEST, QUAM IPSE HABET... nimeni nu poate vinde mai mult decât are el însuși.

Adevărulii proprietari ai acestor locuințe sunt cei de la care au fost smulșe prin abuzuri și violență, acum 40-45 de ani, sau moștenitorii lor și nu numai acestora, ar trebui să li se restituie toate aceste bunuri.

Un exemplu concret: imaginați-vă că primăria municipiului Cluj-Napoca, prin domnul primar Gheorghe Funar, ar vinde subsemnatului calul lui Matei Corvin, din grupul statuar, aflat în Piața Libertății (Unirii) din Cluj-Napoca. Nu trebuie să fie cineva jurist ca să-și dea seama că un asemenea contract este lovit de nulitate absolută și nu poate produce efecte juridice.

Auxtatis-mutandis, chiar dacă înstrăinarea acestor locuințe către chiriși care le dețin în această ca-

A doua naționalizare a locuințelor

toate au fost folosite din plin.

Pentru distrugerea PROPRIETĂȚII PRIVATE, s-a folosit în plus EXPROPRIEREA ABUZIVĂ și ILEGALĂ, CONFISCAREA PĂRĂȘNĂ și CIVILĂ și NATIONALIZAREA, cu titlu, ori fără titlu, a bunurilor mobile și imobile ale celor considerați și depistați, sau numai bănuți ca adeversari ai odiosului regim.

Dar ceea ce nu a îndrăznit să facă nici Ceaușescu, adică să înstrăineze aceste bunuri (abutendi), a făcut actualul regim al domnului Iliescu, prin așa-zisa lege de restituire a locuințelor naționalizate în mod abuziv de regimul comunist, lege care a fost promulgată de curând.

Această lege acoperă, consfințește și legalizează abuzurile și jafurile anterioare, cu triplu scop și anume:

a) **Recompensarea demnitarilor** de toate gradele și de toate nivelele, în calitate de „chiriși” ai celor mai frumoase și mai bune locuințe naționalizate, pentru serioasa lor contribuție la aducerea ROMÂNIEI în situația în care se găsește în prezent;

b) **Acumularea de capital electoral**, prin obținerea voturilor de la cei peste un milion și jumătate de chiriși, cărora le promite cu gând nemărturisit, dar cu scop precis urmărit, să-i facă în mod NELEGAL proprietari, asupra locuințelor pe care le dețin în calitate de chiriși;

c) **Promovarea, întreținerea și aprofundarea unui conflict grav și de lungă durată, între chiriși și adevărații proprietari**, după principiul DIVIDE ET IMPERA.

În realitate, toate contractele de vânzare-cumpărare a acestor locuințe sunt lovite de NULITATE ABSOLUTĂ, deoarece vânzătorul, adică statul, este un NON DOMINUS, un NEPROPRIETAR și, conform principiului „... NEMO PLUS

litate nu este identică cu situația juridică din exemplul dat, este totuși mult asemănătoare, deoarece și într-un caz și în altul vânzătorul este neproprietar și nu poate înstrăina ceea ce nu-i aparține. Împrejurarea că statul „democrației originale” a elaborat și promulgat legea respectivă nu poate acoperi nelegalitatea, abuzurile și jafurile anterioare, dimpotrivă – le confirmă și le LEGALIZEAZĂ, constituind o NOUĂ NATIONALIZARE, în flagrantă contradicție cu principiile și normele de drept intern și internațional.

Aceasta nu înseamnă că, restituind aceste bunuri adevăraților proprietari sau moștenitorilor acestora, trebuie sacrificate ori încălcate drepturile chirișilor de bunăcredință, deoarece astfel s-ar comite o nedreptate tot atât de gravă ca și naționalizarea inițială.

Legea restituirii caselor naționalizate ar fi trebuit să conțină norme de drept concrete, bine gândite și mai ales corect aplicate, prin care să se apere dreptul, atât interesele adevăraților proprietari, cât și pe cele ale chirișilor care le dețin și rămân cu această calitate. Ulterior, raporturile dintre chiriși și proprietari ar trebui să se rezolve în strictă conformitate cu legea, care trebuie să fie dreaptă, corectă și egală pentru tot cetățeanul, indiferent de naționalitate, sex ori religie.

Îată de ce atât chirișii, detentori de bunăcredință ai unor locuințe naționalizate, cât și proprietarii deposedați de ele prin munități militare și prin abuz, trebuie să-și dea seama că regimurile bazate pe corupție, violență și teroare vin și se duc, ORDINEA DE DREPT și JUSTIȚIA rămân, ori REVIN totdeauna după asemenea perioade istorice de obidă și restriște.

ÎN CONCLUZIE: cine are ochii de văzut, să vadă, cine are urechi de auzit, să audă...

Avocat Genuga VASILESCU

dicarea corupției, combaterea fenomenului infracțional, asistența medicală, starea drumurilor în oraș etc.

Sloganul electoral reprezintă esența mesajului, distilarea extremă a acestuia pentru a fi ușor perceput și reținut. Rolul lui este de a menține coerența campaniei.

2.3.2. Grupurile țintă
Sunt grupuri de alegători cu un anumit specific (teritorial, de vârstă,

de profesie, de cultură etc.) ce li face sensibile la anumite teme. Exemple: pensionari, tărani, șomeri, tineri, oameni de afaceri. Mesajele către grupurile țintă trebuie corect direcționate, abordând acele probleme care li preocupă și accentuând asupra modului în care partidul nostru intenționează să le rezolve acele probleme.

Silviu POPA

ERPILOR

ridică nici probleme de limbă, nici de grafie (latină sau slavonă), nici de număr de locuitori, cu excepția celor ruse. Căci în jurul celor 17 ha de stâncă, România ar capăta dreptul de a trasa o zonă circulară cu raza de minimum 21 km, pornind de la țările murle inușle și care devin ape teritoriale românești. Or, pe scurt, acest lucru înseamnă următoarele:

- ◆ recunoașterea stăpânirii ilegale de către URSS timp de 47 de ani a unui teritoriu care nu îi aparține, ceea ce, în afara unei dezagreabile situații politice, poate atrage și necesitatea unor compensații materiale față de România;
- ◆ scăderea potențialului flotei rusești, ucrainiene (sau a cui o fi) din Marea Neagră, lucru care va aduce cu siguranță o mare ușurare celorlalte țări riverane și chiar și altora;
- ◆ creșterea potențialului de intervenție a flotei românești (cu toată cinstea spun că mă gândesc la cea civilă și nu la cea militară), lucru ce va rezulta și din cele ce urmează;
- ◆ largirea arealului piscicol propriu României, apele sale teritoriale căpătând o extindere cu circa 1385 kmp. (numai dacă nu vrem să ne conformăm unor concluzii ce pot fi extrase din războiul stăvildului);
- ◆ noi posibilități de dezvoltare a turismului, fiind posibil în viitor, după echipările de rigoare, deschiderea unor linii de croazieră maritimă între Constanța, Sulina și Insula Șerpilor;
- ◆ creșterea arealului propriu de forare a României - este adevărat că aceasta înseamnă scăderea celui ucrainean/rusesc - pentru exploatarea acumulărilor petrolifere din largul Mării Negre.

Taste aceste considerente și mai ales conștiința faptului că mai există încă undeva, între ape, un teritoriu românesc înstrăinat în mod samavolnic, m-am făcut să urmăresc cu deosebit interes modul în care a fost abordată problema atât de reprezentanții noștri legali, cât și de cei ce stăpânesc acum Insula Șerpilor. Am urmărit astfel declarația din 1993 a lui Boris Bogdanov, ambasadorul Federației Ruse la București, cu privire la vizita la Moscova a domnului Adrian Nastase, și mai ales mult așteptata și nerealizată vizită a lui Boris Elțin la București. Am urmărit și informația apărută în presa vremii, conform căreia pe data de 7.02.1993 o delegație a Ministerului Român al Afacerilor Externe condusă de domnul secretar de stat Ion Coriță s-a deplasat la Moscova, credință fiind să discute problema zărilor și arhivelor României, statul Insulei Șerpilor și tratatul mână-sovietic de colaborare și învecinătate. Am urmărit, am așteptat și a ieșit ce a ieșit... Acesta era cumul de probleme din care nici știu care ne interesa mai tare. M-am așteptat, cu același mare interes, întâlnirea dintre reprezentanții României și Ucrainei, programată pentru ianuarie 1996. Așteptam și am dori un tratat ferm și just, în istorie și legislației internaționale, nu unul semnat cu cerneală „stică” așa cum au fost atâtea anterioare.

Vasile Grigore și revelațiile picturii

În câteva dintre somptuoasele saloane ale Muzeului Național de Artă al României din București este găzduită o impresionantă expoziție-retrospectivă a maestrului Vasile Grigore, unul dintre picururile cele mai înalte ale picturii române contemporane. Văd în organizarea unor asemenea manifestări expresia unei atitudini sociale: recunoașterea și cinstita marilor creatori, ceea ce, pentru o societate care se respectă, constituie o datorie sfântă. Impresia de care-am fost încercat în seara vernisajului (întărită a doua zi după câteva ore de zăbavă și admirare a lucrărilor) a fost de-a dreptul copleșitoare. M-am simțit mândru („Nasc și-n România oamenii!” – vorba bătrânului cronicar) și fericit. Atât de mândru și atât de fericit, încât m-am surprins, cu smerenie, murmurând: „Doamne, Doamne, îți mulțumim c-ai sădit și răsădești continuu în grădina noastră asemenea bărbați!”. Mărturisesc că nu-i pot înțelege pe aceia dintre semenii noștri **ultrarafinați**, care se autoconsideră arbitri absoluți în materie de artă, și care, în loc să recunoască limpede și direct valoarea unui artist, răsucesc cuvinte cu ochii adânciți în plafon, emit „teorii” și „flutură” pe vârful buzelor subțiri considerații ultraoccidentale... de ultimă oră... Nici proverbia **prudența** a criticului, care-și mizează prestigiul cu fiecare cuvânt, nu justifică nerecunoașterea francă a valorii. În fond, în artă, fiecare creator își are locul propriu cucerit cinstit prin ceea ce a făcut. Cerul artei este atât de vast, încât invidia și răutățile devin ridicole. A nu-i recunoaște unui artist

„lumina” ce în lume „a revărsat-o” (M. Eminescu), sau, și mai grav, a încerca să i-o umbrești este un gest imoral **înimaginabil**. Deci „Gaudeamus igitur!”, adică **să ne bucurăm că avem șansa să ne trecem „clipa cea repede ce ni s-a dat”** alături de asemenea oameni și artiști de talia maestrului Vasile Grigore și să-i dăm „Cezarului ce-i al Cezarului...”

De patru decenii, fostul student al unor profesori celebri, astăzi el însuși profesor-maestru în cadrul Academiei de Artă din Capitală, **coloristul de excepție, pictorul solar, analistul fin al sufletului, faurul de compoziții unice etc. etc.** – ca să mă rezum doar la câteva dintre aprecierile care-i însoțesc numele – muncește fără încetare, ca „un posedat” (în concepția lui Blaga) împins de „patima clădirii” și de „darul de a zămisi frumuseți”. Dar, spre deosebire de autorul **Meșterului Manole** – creat de genialul fiu al Lancrămului – „Meșterul” Vasile Grigore este încercat de **bucuria creației**, admirabil exprimată de Mira, soția legendarului Manole: cum să se ridice mânăstirea dacă „nimenea nu lucrează la ea răzând!?” Poate și de aceea, pictura sa – în spirit! – este nepereche.

Cu toate că ne aflăm în fața câtorva sute de lucrări, aria tematică nu este spectaculoasă. Universul tradițional specific picturii îi oferă infinite posibilități de manifestare convingătoare superior realizate plastic. Sunt prezente câteva serii de **Peisaje**, din țară și din străinătate, care întrec în frumusețe natura inspiratoare. Există în ele atâta lumină, atâtea sugestii colorate și muzicale și atâtea

semnificații, încât exclamația unui personaj sadovenian: „Ce bine-i să trăiești!” își descoperă brusc înțele-surile...

O altă componentă, din plin reprezentată, își are izvorul în intimitatea propriului atelier (**Oră de pozat, După paravan etc.**). În compozițiile în care modelul feminin deține locul principal, perfecțiunea trupului sexual frumos se impune (**Nud**). Contururile și formele fin sugerate, alb-gălbuiul pielii, respirația caldă, chiar și o ușoară doză de lascivitate și tainice chemări rețin privirea vizitatorului. Deși goale-golufe, unele în totală abandonare, chiar provocatoare, ele nu au nimic vulgar, nimic „rușinos”. Nudurile sale li s-ar potrivi concluzia maioreciană: „Da, arta adevărată are întotdeauna finalitate moralizatoare”. Aceleași cuvinte pot fi rostite și despre columbinele și arlechinii săi – ipostaze înduioșătoare ale unei lumi vesel-triste... Tot în sfera respectivă pot fi integrate și **naturile statice** – sinteze de cărți, vase, flori, scoici, pensule, culori etc.

Când vorbim de **Flori**, gândul ne zboară de îndată la marele Luchian. După vizionarea expoziției sus-menționate, în care se răsfață delicatele și parfumatele noastre bucurii (**Flori, scoici și portocale; Flori și cutia cu acurele; Flori de primăvară etc.**) nu-l vom uita niciodată nici pe Vasile Grigore.

Portretele – adevărată punte de încercare în artele plastice – reprezintă o altă și adânc grăitoare prezență. Mi s-a împărit în minte **Pianista** (în care se-nălțase sobrietatea, finețea, tinerețea, capacitatea de interio-

rizare și „glasul” degetelor) **Mama la 92 de ani** (simbol al înțelepciunii care-și întoarce gândurile spre vechile cărări ale vieții apuse) și **Doamna din nord** (apariție blondă, de pe alte meleaguri care se răsfață sub razele unui soare mediteranean). Și-n aceste portrete, ca de altfel în toate lucrările sale, cromatica-i regină...

În fine, meșterul s-a nemurit și pe sine în două autopoortrete intitulată **Eul**. Într-unul dintre ele, ne-apare cu obraji și privire de adolescent, deși gulerul impecabil al cămășii și ochelarii cu ramă groasă pledează pentru prima tinerețe. În cel de-al doilea, pictorul, c-o garoaafă roșie uitată în mână (arta și artiștii sunt flori!), este confundat în sine și parcă oficiază.

Expoziția maestrului Vasile Grigore merită să fie transpusă într-o videocasetă, prin grija Ministerului de Externe, și difuzată în lume prin intermediul ambasadelor noastre. Ar fi un început inspirat și convingător de propagare a marilor noastre valori culturale-artistice.

M. AUGUSTIN

Activitatea științifică reflectată în premiile Academiei Române

Spre sfârșitul acestui an au fost decernate premiile Academiei Române pe anul 1993, lista acestora scoțând în evidență un număr relativ mare de lucrări valoroase și un număr și mai mare de laureați. Din lectura listei, se pot trage concluzii referitoare la domeniile atenționate de înaltul for academic, la temele abordate și la rezultatele științifice obținute, la autori și la relațiile profesionale dintre aceștia.

Facem, totuși, remarcă, de altfel mult mediatizată, că remunerarea acestor premii – cu 30.000 lei –, deși poate fi considerată ca simbolică, este, evident, jignitoare, de-a dreptul ridicolă, mai ales când lucrarea are mai mulți autori. Austeritatea națională, după cum se vede, este bine aplicată în domeniul creației științifice, al activității intelectuale de performanță. Probabil că la vârful piramidei puterii se consideră că personalităților noastre științifice le este suficientă „onoarea” de a fi laurate ale Premiului Academiei Române, chiar dacă pentru aceasta au cheltuit enorm, atât intelectual, cât și material, pentru informare și documentare, pentru a elabora un studiu ce se înscrie pentru totdeauna în patrimoniul științei românești.

În continuare, prezentăm lista lucrărilor premiate în domeniul filologiei și literaturii și în cel al științelor istorice și arheologice:

I. Domeniul filologiei și literaturii

1. Premiul Timotei Cipariu

a. Lucrarea: **Codex Sturdzanus**. Studiu filologic și lingvistic, ediție de text și indice de cuvinte. Autor: Gheorghe Chivu.

b. Lucrarea: **Siebenbürgisch – Sächsisches Wörterbuch, Sehster Band L** (Dicționarul graurilor săsești). Autori: Sigrid Haldevang, Gisela Richter (Germania), Annelise Thudt (România).

2. Premiul Bogdan Petriceicu Hadeu

Lucrarea: **Dicționarul toponimic al României – Oltenia (vol. I A-B)**. Colectiv (18 autori) – redactor responsabil: Gheorghe Bolocan.

3. Premiul Mihai Eminescu

a. Lucrarea: **Dreptul la eroare (Poeme) – Chișinău**. Autor: Nicolae Dabija.

b. Lucrarea: **Ruleta rusească**.

4. Premiul Ion Creangă

Lucrarea: **Povestiri cu pensionari**. Autor: Cătălin Târlea.

5. Premiul Lucian Blaga

Lucrarea: **Irul Ariadnei**. Autor: Iosif Igiroșianu.

6. Premiul Titu Maiorescu

a. Lucrarea: **Poezia friulană din Renaștere până în zilele noastre**. Autori: Pimen Constantinescu – traducător, Nicolae Mocanu.

b. Lucrarea: **Cultura română în Statele Unite și Canada**. Autor: Aurel Sasu.

7. Premiul Ion Luca Caragiale

Lucrarea: **Execuția nu va fi amânată**. Autor: Iosif Naghiu.

II Domeniul științelor istorice și arheologice

1. Premiul Vasile Pârvan

Lucrarea: **Die Poienegst – Lukasevka – Kultur. Ein Beitrag zur Kulturgeschichte im Raum östlich der Karpaten in den Jahrhunderten vor Christi Geburt**. Autor: Mircea Babeș.

2. Premiul Alexandru D. Xenopol

a. Lucrarea: **Țările Române și Înalta Poartă. Cadrul juridic al relațiilor româno-otomane în Evul Mediu**. Autor: Mihai Maxim.

b. Lucrarea: **Cavalerii Apocalipsului. Calamitățile naturale din trecutul României (până la 1800)**. Autori: Paul Cernovodeanu, Paul Binder.

3. Premiul Nicolae Iorga

Lucrarea: **Alexandru Vaida Voevod. Între Belvedere și Versailles (Însemnări, memorii, scrisori)**. Autor: Liviu Maior.

4. Premiul Nicolae Bălcescu

a. Lucrarea: **Credințe și practici funerare, religioase și magice în lumea geto-dacilor (pornind de la descoperiri arheologice în Câmpia Brăilei)**. Autor: Valeriu Sârbu.

b. Lucrarea: **Civilizația primei epoci a fierului în sud-vestul României**. Autor: Marian Gumă.

5. Premiul Dimitrie Onciul

a. Lucrarea: **Din istoria Bucovinei**. Autor: Mihai Iacobescu.

b. Lucrarea: **Istoria și cultura poporului armean**. Autor: Tigran Grigorian.

6. Premiul Mihail Kogălniceanu

Lucrarea: **Bucureștii în anii primului război mondial. 1914-1918**. Autori: Șerban Rădulescu-Zoner, Beatrice Marinescu.

7. Premiul George Bariț

a. Lucrarea: **Vasile Goldiș – o viață de om așa cum a fost**. Autor: Gheorghe Șora.

b. Lucrarea: **Virtus Romana Rediviva**. Autor: Teodor Tanco.

8. Premiul Eudoxiu de Hurmuzaki

Lucrarea: **Acte în limba română tipărite în Basarabia (1812-1830)**. Autori: Paul Mihai, Zamfira Mihail.

În total, Academia Română, în cadrul celor 65 de titluri de premii (dintre care 9 nu au fost acordate), a premiat 73 de lucrări. Astfel, în afara domeniilor mai sus prezentate, premiile pe 1993 au fost astfel repartizate: **matematică** – 2 premii (2 neacordate) cu 2 lucrări; **biologie** – 1 premiu (2 neacordate) cu o lucrare; **genomie** – 5 premii cu 5 lucrări; **științe tehnice** – 4 premii (1 neacordat) cu 4 lucrări; **agricultură-silvicultură** – 4 premii cu 4 lucrări; **medicină** – 6 premii cu 8 lucrări; **conomie-sociologie** – 4 premii (1 neacordat) cu 6 lucrări; **filozofie-psihologie** – 3 premii (1 neacordat) cu 3 lucrări; **arte** – 5 premii (1 neacordat) cu 7 lucrări; **informatică** – 1 premiu cu 2 lucrări.

Prof. dr. Ion IORDAN

Remember la gura sobei

Singura invitație la teatru potrivită cu sărbătorile de iarnă am primit-o din Scoția. Anunțul suna așa: „Vineri, 22 decembrie, între orele 20-24, trupa Robert Fish susține în Howden Park Centre spectacolul *Christmas Ceilidh*. Crăciunul începe aici! Vino, fă-te comod și intră în starea de spirit a sărbătorilor! În prețul biletului - 6 lire sterline - sunt incluse și răcoritoare ușoare”.

Să mă duc, să nu mă duc? Teatru în parc și răcoritoare îmi trebuie mie pe frigul ăsta! Totuși, n-ar fi rău să văd ce organizează cel mai mare și mai bine finanțat teatru pentru tineret - adică *West Lothian Youth Theatre* - pe teren propriu. De fapt, dacă stau să mă gândesc, fi știu pe *Scott Johnston*, director artistic și executiv, pe *Lis Bardell*, membră în Consiliul Directoral și pe *Shirley Simpson*, administrator. I-am văzut la lucru cu

ocazia cursului-atelier *Cunoaște-te prin teatru*, ținut la *Teatrul Dramatic din Galați*.

Nu mă ducl Mai bine stau la gura sobei și depăn amintirile adunate în săptămâna aceea (26 nov. - 1 dec.). Sunt plăcute și deosebit de vii. Mai întâi m-a surprins grupul eterogen al participanților: actori, regizori, un director, un secretar literar, dar și studenți la *Design*, *Sociologie* sau *Comunicare și Relații publice*. Din toată tara. Mă rog, din 12 orașe. M-a lămurit, cu amabilitate dna *Doina Trănea-Lupu*, coordonatorul proiectului:

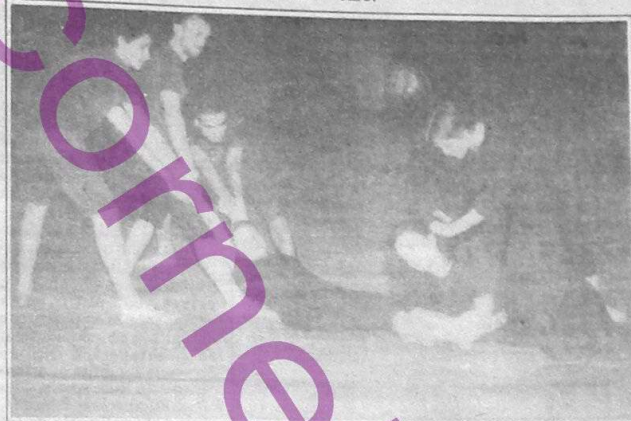
- Cursul se adresează potențialilor conducători de ateliere, administratori sau suporteri. Ei pot proveni fie din teatru, învățământ, muncă socială sau orice adult interesat în dezvoltarea teatrului pentru și cu tineret.

- Bine, dar la ce bun un asemenea curs?

Pe parcurs m-am convins că era, cum mi se spusese - o activitate socială cu reale valențe educative, de dezvoltare în valoare a potențialului individual, de sporiere a încrederii în sine. Iar teatrul are de câștigat pe toate fronturile, atât în ce privește tinerii actori, cât și în formarea viitorilor spectatori. Îmi rămâne doar rezerva că succesul în România este strict condiționat de normalizarea vieții sociale. Mai vorbim după alegeți. Până atunci, e drept, să punctez faptul că la Galați, unde un asemenea atelier funcționează de un an, e are succes, fiind frecventat de circa patruzece de tineri.

M-am luat cu vorba și nu am arătat ce anume m-a convins și cum se obține profesionalismul în teatrul pentru tineret. Pe scurt, prin două metode coroborate: ateliere practice și discuții în grup. Prima te ajută să deschizi „cutia cu unelte” și pe măsură ce scotocești tot mai adânc în ea, îți descoperi propriile resurse interioare. A doua te învață să stabilești scopuri și obiective, să crezi un plan și managementul organizației, să construiești o echipă, se te afli în poziția de conducător, să fii eficient, să găsești banii necesari, să evaluezi rezultatele. Condiții obligatorii sunt buna dispoziție, optimismul, plăcerea de a lucra pentru și cu tineri. Eu așa am înțeles. Dar am să-i mai întreb și pe studenții de la ATF, clasa prof. Grigore Gonta. Ei au fost în octombrie la fața locului - *West Lothian*, Scoția - la festivalul *Stramash '95*, organizat, desigur, de același neobosit *Scott Johnston*. Până una alta, vă las să admirați o fotografie din spectacolul pe care l-au prezentat, *Agamemnon* de Seneca. Nu înainte însă de a ura tuturor, așa cum se cuvine, „La mulți ani!”

Anca ROTESCU

ANUC - Alianța Națională a Artiștilor de Creatori - a fost constituită anul acesta de Uniunea Scriitorilor, Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor, Uniunea Artiștilor Plastici și Uniunea Arhitecților, UNITER, Uniunea Artiștilor. În perioada 15-17 decembrie, ANUC a organizat în colaborare cu Centrul Soros pentru Artă Contemporană un seminar despre Starea Artelor în România de azi. Lucrările au fost împărțite pe cinci teme: *Instituții și mijloace de promovare a valorilor naționale în țară și străinătate; Produsul social și societățile de gestiune colectivă; Sistemul legislativ și instituțiile statului în domeniul cultural; Statutul profesional și*

Întâlnire pentru bunăstarea artelor

social al artistului; Mecenatul și sponsorizarea. Referate au sosit în evidență relieful nu rareori accidentat din peisajul complex al artelor românești. În final, dl *Adrian Iorgulescu*, președinte ANUC, a insistat asupra aspectelor legislative desprinse din dezbateri. Acestea se referă la: statutul artistului, legea dreptului de autor, legea patrimoniului, legea instituțiilor de spectacole, legea pensiilor pentru oamenii de artă, modificarea legii timbrului cultural și a sponsorizării, abrogarea HG 442/1994 ș.a. Sunt priorități ce vor sta în atenția unui organism de consultanță permanentă pe care Alianța și-a propus să-l instituie pe lângă Parlament. De asemenea, va fi redactat un Memorandum care urmează a fi transmis atât factorilor de decizie politică cât și presei. Vom reveni prezentându-l, împreună cu extrase din intervențiile de interes general. (R.A.)

Limba noastră - limbă sfântă!

Acum, după ce s-a încheiat (în sfârșit!) serialul TVR „PASIUNI SECRETE”, este absolut necesar să tragem niște concluzii și din punctul de vedere al (in)corectitudinii subtitrărilor din multe episoade. Nu știu care este principalul vinovat de greselile ce le voi semnala în continuare (eu cred că în egală măsură, traducătoarea și dactilo-titroajul), așa că vă las pe dv să apreciați singuri. Precizez că mă voi referi (din lipsă de spațiu) doar la episoade difuzate în ultima lună, adică noiembrie 1995:

- Dacă aș venit la mine, ESTE că aveți nevoie de ceva (Corect: Dacă aș venit la mine, INSEAMNĂ că aveți nevoie de ceva);
- Vreau să discut cu dv, ca om fără INVESTITURĂ (Corect: INVESTITURĂ);
- L-am văzut cu PROPRII mei ochi (Corect: ... cu PROPRII mei ochi);
- Nu știm ce REPRECURSIUNI va avea. (Corect: ...)

„Pasiunii” rămase (încă)... secrete!

REPERCURSIUNI:

- În viața ta nu vei arăta îmbrăcată mai CARAGHIOASĂ (Corect: ... mai CARAGHIOS);
- O DATĂ adoptat, nu se mai poate face nimic (Corect: ODATĂ adoptat...);
- ODATĂ pentru totdeauna! (Corect: O DATĂ pentru totdeauna!);
- Se gândea la fata CARE a lăsat-o la Delfina (Corect: PE CARE a lăsat-o la Delfina);
- M-ai pus să joc o piesă AL CĂRUI subiect nu-l știam (Corect: AL CĂREI subiect nu-l știam);
- Iubirea CARE o simț pentru Sebastian... (Corect: PE CARE o simț...);
- De ce toți vorbesc ÎNTR-UNA despre mine? (Corect: ... vorbesc ÎNTRUNA...);
- Ajunsesse o domnișoară CARE nu trebuia să-i strică iluziile (Corect: CĂREIA nu trebuia să-i strică iluziile) etc.

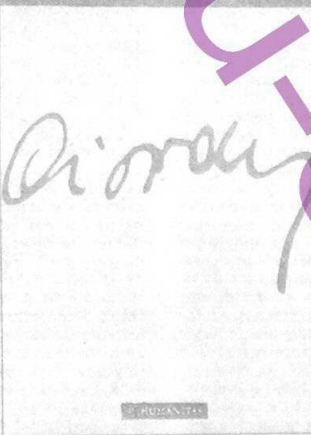
Se vede clar că grija unora față de exprimarea corectă n-a devenit chiar o „pasiune”, și aceasta, desigur, din cauza unor... „secrete” lingvistice nepătrunse încă, lucru inadmisibil, mai ales când fi vede (și fi aude) o țărăntreagă...

Prof. Gh. CONSTANTIN

Scrisori către cei de-acasă

Scrisori către cei de-acasă

Seria Cioran este acum completă. Celor 13 cărți apărute la Ed. Humanitas din 1990 încace li se adaugă volumul de corespondență „Scrisori către cei de-acasă”. Nu întâmplător, destinatarii sunt tot treisprezece la număr. Lor li se cesează omul Cioran. Pe acesta l-am căutat în special în rândurile adresate fratelui său, Aurel; iluștrilor colegi de generație: M. Eliade, C. Noica, M. Vulcănescu; prietenilor de o viață: Jeni și Arșavir Acterian, Bucur Tincu, Nicolae Tatu. L-am aflat așa cum îl știam, preocupat de filozofie, morală, existența divinității, moarte, în egală măsură, l-am descoperit însă grijiului cu familia, cu problemele de sănătate, de acasă ori cu acelea aduse de bătrânețe. Poate de aici vine convingerea că „nu te poți dezrădăcina dintr-o țară”, deși, declară el: „conceptul românesc prin excelență nu e dor, ci nenoroc”. Nenorocul înțeles ca „ghimion în sens cotidian cât și metafizic” sau doar acela de a fi plecat de acasă, din ținutul natal. Marcat de locurile copilăriei, de gândul mereu întors spre ele

marele nihilist apare ca întruchiparea tipică a ceea ce M. Eliade numea „omul profan” cu a sa „comportare „cripto-religioasă”. Nu este oare Cioran potrivit viziunii lui Eliade omul pentru care există „locuri sfinte” ale Universului său privat” în care va fi avut „revelația unei alte realități decât aceea la care participă prin existența de zi cu zi”. Acestea sunt într-adevăr dimensiunile pe care le proiectează asupra obârșilor sale din Rășinari și Sibiuului. Tot atât de pregnant apar și în confesiunile făcute dlui Gabriel Liiceanu în 1990, în fața aparatelor de filmat. Cum era și firesc, simultan cu volumul de corespondență, au fost lansate o casetă video și o carte ce au la bază acest interviu. Este vorba despre filmul „Apocalipsa după Cioran”, realizat de dnii G. Liiceanu și S. Ilieșiu și cartea cu același titlu, precedată de eseul „Itinerariile unei vieți: E.M. Cioran” semnat de dl Gabriel Liiceanu. (A.R.)

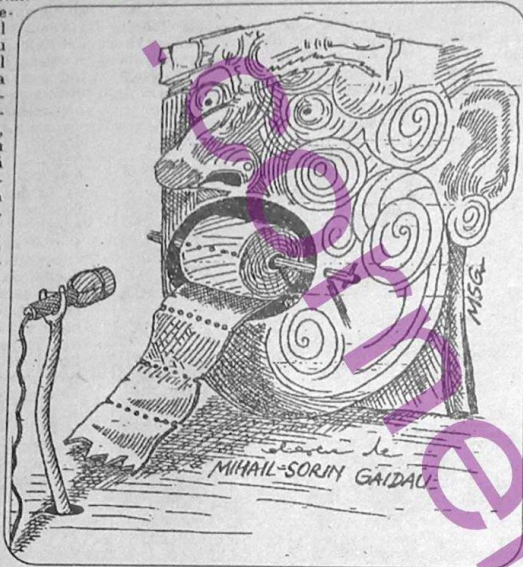

Răspuns datorat domnului Mircea Iorgulescu (II)

Având în spate o colosală experiență, abordând altitudinea histrioidă a unei înțelepciuni perfecte, distinsul nostru coleg ne învață pe noi, noștrii, marginalii, ce și cum e cu democrația. Magnanim, ne dă lecții: „Nu ajunge să te declari sau să crezi că ești anticomunist - ori chiar să fi - pentru a te transforma, fără efort, peste noapte, într-un democrat”. Bineînțeles. Am putea oferi și exemple, deci ni-e teamă că nu ar fi pe placul d-lui Iorgulescu. Așa că, deocamdată, renunțăm. În schimb, nu putem a nu menționa că exemplul prezentat de interlocutorul nostru nu stă dintre cele mai reprezentative. „Ditirambic elogiul”, adus d-lui Radu Câmpeanu de ziarul partidului său, care „a reprodus, pe prima pagină, cuvântarea d-lui Câmpeanu, cu fotografie mare, și un mic articol în chenar” e foarte puțin să fie respectat „cu o umitoare fidelitate, macheta primei pagini a „Schteii” din zilele congreselor și conferințelor naționale ale PCR”. Numai că... ce-ar dovedi aceasta? Di Câmpeanu s-a arătat, precum se știe, mai apropiat de alte interese decât de cele ale opoziției veritabile. Îl cedăm bucurii zonei politice a d-lui Mircea Iorgulescu, zonă în care politica liberal ar fi plauzibil să figureze... Plutind la înălțimea sapienței d-sale internaționale, dl Iorgulescu nu discern, în același context cartografic, nici măcar cele mai însemnate semnalizări, principalele simboluri conform cărora denumim un deal deal și o vale vale. Preocupat de „supraviețuirea limbajului encomiastic din perioada ceaușistă”, propune chiar o „antologie” a acestuia: „Într-o asemenea antologie ar putea figura un lung șir de articole despre dl Ion Iliescu, Regele Mihai, dl Corneliu Coposu, dl Emil Constantinescu, d-na Ana Blandiana, scrise în cel mai autentic stil al omagiului de până în decembrie '89”. Nu ne putem opri surâz, amintindu-ne de procedul analog al „ideologilor” din jurul revistelor „Săptămâna” și „Luciafărul” (azi regrupați la „Totuși iubirea”, „Vremea”, „România Mare”), care intenționat amestecau nume de tot felul, spre a urca artificial nonvaloarea și a înjosi valoarea. Din nou, dl Mircea Iorgulescu apelează la un „esteticism” ideologic, în temeiul căruia nu contează substanța unei concepții ori a unei personalități, ci forma goală, cochilia mai ușor de manipulat, a pretenției lor manifestări. Jocul de aparențe, defel inocent, pentru practicarea căruia interlocutorul nostru ar fi fost condamnat pe vremuri, de către stăliști precum subsemnatul, sub învinuirea de formalism. În virtutea sa, dl Iorgulescu nu ezită, acum, a asemui emisiunile spontane antitotalitare ale posturilor noastre de radio și televiziune, din decembrie '89, și chiar Piața Universității cu... Cenuclul „Flacăra”, căruia astfel i s-ar fi insuflat „o nouă viață”. Piața Universității și trupa lui Adrian Păunescu! Măcar pentru că bardul de la Bărcă n-a fost linsat de mulțimea indignată împotriva zeei corupte d-sale persoane în zilele purificatoare ale Revoluției, iar în Piața Universității au murit oameni nevinovați, compatria d-lui Iorgulescu ne sugerează o altă și anume o caricatură aplicată pe o piatră de mormânt.

Neapăsător la impietățile ce țâșnesc din condeiul d-sale, pus, spre deosebire de al stăliștilor ce aster-

ne prezentele rânduri, în slujba „sensibilității morale și a solidarității intelectuale”, dl Mircea Iorgulescu mă declară „imprudent” și chiar „teribil de imprudent”, când scriam în „Dreptatea” că „opoziția a luat naștere pentru a combate copleșitoarele imoralități ale puterii” și că este „o formă legitimă de apărare a intereselor obștești”. Ce îmi obiectează dl Iorgulescu? Cu o emoționantă conștiință civică, se (și mă) întreabă: „Nu mijeste aici idealul unei societăți totalitare, în care nu există opoziție decât - ori numai - ca reacție la copleșitoarele imoralități etc?”. Dar n-am

afirmat niciodată că opoziția ar exista numai ca reacție la copleșitoarele imoralități ale puterii. Evident că, într-un mecanism democratic, opoziția există oricum. Cu atât mai vărtos apare necesitatea ei când puterea e indengabil imorală, așa cum stau lucrurile la noi, după decembrie '89. De ce mi se atribuie o opinie care nu mi aparține? Numai pentru a fi aliniată modesta mea persoană cărmuitorilor ce „au suprimat partidele politice românești” și anume Carol al II-lea, Ion Antonescu, Gheorghe Gheorghiu-Dej? Numai pentru a fi astfel măgulit stăliștilor care sunt, fși îngăduie dl Iorgulescu o asemenea „imprudentă”? Spre a nu mai vorbi de o altă „imprudentă” a d-sale, de astă dată, am impresia, de una chiar „teribilă”, ca să-i preluăm vorba. Încercând a amenda o propoziție a subsemnatului în legătură cu opoziția, interlocutorul nostru uită de la mână până la gură ce a scris despre „supraviețuirea, dezvoltarea și victoria ceaușismului în perioada de după înlăturarea de la putere a fostului „geniu al Carpaților”. Cum riscă, în atari condiții, dl Iorgulescu a mai rețușa (deturna) judecata noastră (și credem că nu numai a noastră, a oricărui cetățean onest al acestei țări), privitoare la funcția specială, purtând un accent de urgență, a opoziției ca formă legitimă de apărare a intereselor obștești? Oare ni se pare numai că se ivește aici o altă lunecare în spre cinism? Cine e, dintre noi doi, „imprudent” și chiar „teribil de imprudent”, dle Iorgulescu?

Cu toate că a acceptat, de dragul ambiguității, a interpreta „momentul de vârlului”, spunând pe șleau ce se cuvine spus despre puterea restauraționistă, bineînțeles că dl Mircea Iorgulescu se năpustește, cu forțe sporite, asupra opoziției. O clevește în

fel și chip. Nu ține seama de faptul că, date fiind continuitatea ceaușistă, grava destabilizare a instituțiilor și a moravurilor, obligația sa etică ar fi fost nu doar a-i arunca în față deficiențele reale ori fictive, ci și a-i scoate în relief calitățile, a o sprijini. A fi alături de ea. Deoarece e însă în chestiune o alternativă a puterea post-decembriștă, de ce să n-o încordeze? De ce să n-o compromită cât poate? O opoziție cât mai deficitară ar putea oferi, implicit, o șansă de acreditare conducerii actuale, oricât de decăzută ar fi. Ceea ce avocatul Mircea Iorgulescu, expert în soluții sofisticate, nu pierde din vedere. Tirul său

de reproșuri e compact: „proiectele politice ale actualei opoziții românești sunt (...), deocamdată, nedefinite ca atare, mai exact nu există - cu câteva parțiale excepții”. Chiar așa? Se mai burzuluiește interlocutorul nostru: „nu politica și obiectivele acestui partid (de guvernământ - n.n.) sunt respinse, puse la îndoială, contestate, ci faptul că se află la putere”. Cu voia d-lui Mircea Iorgulescu, nu este extrapolată aci, arbitrar, o concepție bolșevică tipică și enume aceea a cuceririi puterii din pura sete de putere? Atât a înțeles d-sa din lupta opoziției? Criticul mai susține că: „Sensibilitatea opoziției românești la anti-democrație nu pare deloc evidentă: nu există, cel puțin până acum, spre exemplu, nici o delimitare principală, clară și categorică față de diversele tendințe și orientări de tip legionaroid, față de nostalgiile antonesciene, fără de naționalisme de tot felul”. Dar cu voia d-sale (ori chiar fără) nu se subsumează toate manifestările de susținere a demonstrației și de denunțare a încălcărilor ei, în România zilelor noastre, perspectivei opoziționiste? Ce este, la urma urmei, opoziția noastră decât un militantism prodemocratic, împotriva criptotalitarismului? Unde ar putea fi găsită „sensibilitatea la anti-democrație” decât în rândurile opoziției? Pe de altă parte, „tendințele și orientările de tip legionaroid”, ca și „nostalgiile antonesciene”, care, nu fără noimă, îl umplu de grăie pe criticul de la „Dilema”, se mistuie în zărea unui trecut tot mai îndepărtat, fiind incomparabil mai puțin primejdios, la ceasul de față, decât „tendințele și orientările comuniste, reprezentate de numeroși ex-ceaușști rapaci, dornici de revanșă, și chiar de forme instituționale. Pentru a nu mai vorbi de inerția dureroasă și de apatia sumbră a unei largi părți a electoratului, dezinformat, manipulat, extenuat de fărâdelegile și demagogia comunismului. Aveți vreo îndoială, dle Iorgulescu? Nu există o pondere gradată, o ierarhie a pericolelor? E drept, nu poate lovi și un ghiveci de flori căzut accidental de la etaj, dar și una din maladiile cărora le este expusă azi, cu o maximă frecvență, omenirea. Nu sesizați diferența?

Admirator, după cum se poate deduce, al „proiectelor politice” impozante, al „programelor” briante ale cărmuitorilor postdecembriști, dl Mircea Iorgulescu își continuă filipica antiopozitive (recte antidemocratice), probându-i pe cei nemulțumiți pentru că, la ei, „ideile politice sunt confortabil substituite prin efemere reacțiuni emoționale, demersul fundamental având o motivație etică și forma de exprimare fiind în genere lirică”. Ce-ar fi de comentat? Mai întâi că ideile politice nu „lipsesc” din mediul opoziției, ele fiind înseși ideile

ce decurg din însușirea mentalității democratice, din acceptarea valorilor ei, întemeindu-se pe istoria democrației. Am putea schița și o bibliografie a temei, pentru uzul confratelui devenit subit ignoranț, însă ne abținem, întrucât, oricât de sumară ar fi, și depășii economia prezentului text. În al doilea rând, „reacțiunile emoționale” nu ni se par demne de dispreț, în măsura în care relevă complexitatea umanului angrenat în funcția sa civică, dând o replică naturală monstruosului proiect de falsificare ontologică promovată de regimul comunist și departe de a fi abrogat sub regimul neocomunist. În al treilea rând, dacă (bizar pentru un critic, mai potrivit pentru un finanțist bormat) ne aventurăm a ridiculiza „limbajul liric” (de parcă politica ar fi o operație de matematică), a relativiza „motivația etică” în acest domeniu ni se înfășșează, în orice caz, ca o glumă de gust îndoielnic. Probabil că dl Iorgulescu a vrut să spună altceva...

Ce mai scrie dl Mircea Iorgulescu? Când dl Grigurcu & Co., de pildă, consideră o revistă ca „Dilema” drept o diversivă a puterii, se asociază, de fapt, la nivel esențial, d-nilor Cornelii Vadim Tudor, Mihai Ungheanu & Co., pentru care această publicație ar trebui, de asemenea, suprimată, întrucât „înjură Guvernul pe banii Guvernului” și reprezintă o unealtă („infiltrare”) a „opoziției”. Delicioasă această asociere „la nivel esențial”, ca și cum una simplă n-ar fi fost de ajuns! Pentru orice om care judecă normal și care e scutit de servituzi (ne)ideologice, între subsemnatul stăliștilor cu vechi state de serviciu, deci... deci internaționalist, și național-comuniștii mai sus numiți, recent reoficializați, nu poate exista nici un alt raport decât cel al dezacordului. Ei bine, autorul Marii Trăncăneli ne pune într-o simetrie ce denotă același formalism politizan, același aranjament de forme fără conținuturi, precum scoici descărnate. Vă e frică de conținuturi, d-le Iorgulescu? Constat că vă ferib de ele, cultivând o ikebana de vorbe, vorbe, vorbe... De vă e mărginiți a urmări desenul abstract al unei pretinse „obsesii” în sine, „stăliștice”, când se află la mijloc concepții, opțiuni, comportamente radical diferite, chiar opuse? Oare concepțiile, opțiunile, comportamentele s-a năibă decât un rol secundar, neglijabil, pe eșchierul conștiinței umane? Sau să n-aită... nici un rol? Mai afirmați: Și pentru dl Grigurcu și pentru dl Ungheanu, într-o viziune specific totalitară sau, în orice caz, măcar nou sau chiar anti-democrată, „răul sunt ceilalți”, răul absolut, Răul; în vreme ce „noi” (noi și-ai noștri), „noi suntem binele”. Binele absolut! Vă rămân îndatorat pentru reducția aprecierii stigmatizante ce mi-o aplicați, de la o „viziune specific totalitară”, la una ce ar putea fi, la nevoie, „non sau chiar anti-democratică”. E un rabat al benevolenței în plină polemică, ce mă impresionează. Dar de ce „răul absolut” și „binele absolut”? De ce acest truc al absolutizării? Nu m-am pretins niciodată perfect, nu-mi stă în fire a mă propune drept model. Iar asupra „celorlalți” mărturisesc că mi-ar veni de asemenea greu a arunca anatema „răului absolut”, oricât de vădit ar fi răul ce-l întrupează. Absolutul mi se pare un termen mistic, de care n-aș voi să abuzez acolo unde n-am epuizat materia relativului. Nu cumva, pretinzând că inscenez un conflict între „binele absolut” și „răul absolut”, dl Iorgulescu vrea să ne abată atenția de la conflictul atât de veridic, între bine și rău, fără calificative? Conflictul acesta peren din care unii se aleg cu foloase, iar alții cu ponoase?

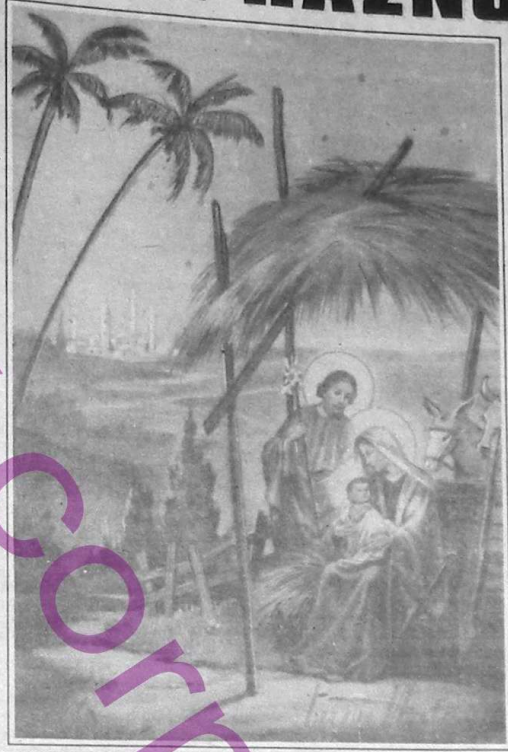
Gheorghe GRIGURCU

(Va urma)

ÎNAINTEPRĂZNUIRE

Putini sunt astăzi cei care cunosc rândujile slujbelor și încă mai puțini cei ce împreună cu slujitorii Bisericii înaintea prăznuirii marile sărbători creștine spre mângâierea și bucuria multora dintre noi în mănăstiri și schituri, pururea priveghează și se roagă pentru noi. Înaintea prăznuirii Nașterii Domnului începe în luna lui decembrie, în ziua a 20-a, când este prăznuit sfântul mucenic Ignatie Teoforul, care a suferit moarte martirică la Roma, în timpul împăratului Traian, după biruința lui în războiul cu dacii, strămoșii noștri. Iată cum ne chema la înaintea prăznuirii imogralul Anatolie: „să prăznuim mai înainte popoarelor sărbătoarea nașterii lui Hristos și ridicându-ne mintea spre Bethleem să ne suim cu gândul și să vedem cu ochii cei sufletești pe fecioara, mergând să nască în peșteră pe domnul tuturor și Dumnezeu nostru”. La marea minunilor cărora privind Iosif i s-a părut că vede OM ca prunc înfășat, dar din fapte a înțeles că este Dumnezeu adevărat, cel ce dăruiește sufletelor noastre mare milă. Să prăznuim mai înainte popoarelor nașterea lui Hristos și ridicându-ne mintea spre Bethleem să ne înălțăm cu cugetul și să vedem în peșteră taina mare, că Edenul s-a deschis și Dumnezeu vine din curata fecioara, desăvârșit fiind cu dumnezeirea și cu omenirea, pentru aceasta să cântăm: „Sfinte Dumnezeule, pârnte cel fără de început, sfinte tare, fiule cel ce te-ai întrupat, sfinte fără de moarte, duhule mângâietor, treime sfântă, slavă Tie”, și cum toată suflarea participă la întruparea fiului lui Dumnezeu „primește Bethleeme, pe cetatea mamă a lui Dumnezeu că vine la Tine să nască lumina cea nespūsă, îngeri minunați-vă în cer, oameni pe pământ preaslăviți, magilor din Persia, dar întreita slavă aduceți, păstori petrecând noaptea pe câmp întreit sfânta cântare cântați”. Toată suflarea să laude pe făcătorul a

toate, iar noi cântăm: „Gătește-te Betleem că s-a deschis tuturor Edenul, înpodebește-te Efrata, că pomul vieții a înflorit în peșteră din fecioara, pentru că păntecele aceleia, rai înțelegător s-a arătat întrucare este Dumnezeiescu pom din care mâncând vom fi vii și nu vom muri ca Adam, Hristos se naște ca să ridice chipul cel căzut mai înainte” și suntem îndemnați să lepădăm de la noi somnul lenevirii și cu priveghere sufletească să întâmpinăm pe Hristos, care vine să se nască din fecioara curată grăind binecuvântați lucrurile Domnului, pe Domnul și sporind talantul faptelor bune ca pe niște daruri, aducem celui care ni l-a dat în loc de aur, de tămăie și de smirnă lui Hristos să se nască din fecioara, dumnezeiasca fiică și să înțelegem că „sfintele cuvinte ale proorocilor primesc sfârșit, iată fecioara naște pe Dumnezeu cu trup, înăuntrul peșterii, în cetatea Bethleemului toată făptura să se îmbogățească, să se bucure și să dănuiească pentru că stăpânul tuturor a venit să viețuiască împreună cu robii, izbăvindu-se din stăpânirea celui străin de noi, cei covârșiți de stricăciune și este văzut ca un prunc tânăr înfășat în iesle, Dumnezeu cel mai înainte de veți și că Hristos s-a întrupat pentru noi”. „Bethleeme, gătește-te cetate a Sionului, cântă, bucură-te, pustie, care ai vestit de mai înainte bucuria că steaua mai înainte în Bethleem vestind pe Hristos, Cel ce vine să se nască și peștera primește pe Cel întru totul nencăput, iar ieslea se împodebește ca să primească viața cea veșnică, acestuia tot să-i cântăm și să-i strigăm MĂNTUIESTE SUFLETELE NOASTRE IISUSE DUMNEZEULE CEL CE TE-AI ÎNTRUPAT PENTRU NOI, AMIN”.

Părintele Iustin MARCHIȘ de la Biserica Stavropoleos

Nevoia de universalitate la neamul românilor: creștinismul

Creștinismul este singurul imm-psalm-izvor ce definește românismul; și neamul românilor „l-au creat” nu din nimic ce neantizează, înfricoșează, îngheață, ci din suvoi de iubire, din mare de iubire, din prea multă iubire. Iubirea deschide petalele, parfumul florii lăsându-l să curgă peste înălțimile și prin văile lumii; să înnoieze apoi a timpului rosturi și rostirea istoriei să se facă în odaia Mirelui, în locașurile împărăției eterne. Iubirea este agheazma ce curățește și inima se întărește și deschide sub colindul Cuvântului ce „s-au întrupatu”: Smeritu-m-am și m-am înălțatu/ Dat-am dezinteresat și m-am ridicatu/ Primit-am pe semen să înnopteze/ Și am strâpuns cămașa nopții ca o lumină/ Am dat haina săracului și m-am umplut de bogățiile nemişcate de rugă...

Colindul românesc este o podbie a harului și glas mării creații. El a veghet și întărit poporul românesc întru istorie și limbă, și l-a menținut întotdeauna în odorul și pridvorul Bisericii.

Rădăcinile colindului - ca expresie și definiție - sunt rădăcinile neamului ce s-a format - din Cruce și prin Cruce - la nord de Dunăre. Istoria neamului este esența discursului de Cruce, căci înțelepciunea ce vine din nevăzute locuri se înscrie fie la Putna, fie la Tismăna, fie pe Argeș sau Olt, fie la Rogoz și Surdești sau la Basarab și Negru Vodă.

Creștinismul este pâinea vieții din care se naște neamul românilor pentru a nu fi pierde în calea vrăjmașilor, ci strigare în slava și pentru slava, în Logos și pentru Logos. Creștinismul este ieșirea în universalitate într-a regalului veșmânt - veșmânt de cuvânt, este intrarea în pădurea dragostei unice: este adevărata regăsire

când cele de o ființă se întălesc cu cele de neiființă. Privesc această lume a iubirii spre care avansez și ea mi înapoiază chipul, înfățișarea, icona pe care niciodată nu le-am văzut, dar în care mă înfrumusețez și din care iau apa vie spre a pași spre țărâm voit.

Creștinismul fți dă singur adevărata înălțime, adevărul rost, adevărul suflu, adevărata stâncă pe care să te zidești pentru a fi mai mult decât volbura în involburarea lumii: „A fi cineva/ Nu înseamnă să răvnești/ Măsura altuia/ Ci să-ți fi măsura proprie/ Dată de Dumnezeu” (Paul Evdokimov).

Creștinismul fți permite regăsirea în neam, în fluviul de neam. Și neamurile au fost întotdeauna purtătoarele istoriei și făuritoarele de cultură neasfințite. Și neamurile au înduhovnicit universal dacă s-au distanțat de ademenitoarele cântece de sirenă, dacă „s-au fugăritu” din calea ispitirii ce duce la pierzanie și la diluție etnică. Neamurile îmbogățesc universalul și dau acestuia Marele Cânt, dacă își oferă propriul melos, propria „gătire” de sărbătoare împărătească. Și „mişcarea” neamului românesc spre universal se face din colind spre Eminescu, din colind spre Blaga și Ioan Alexandru, din colind spre Nichifor Crainic și Daniel Turcea... Și așa se întăleşte la ape de Iordan cu cei care vor să „devoreze” frumusețea Mielului și să asculte muzica Cerului deschis.

Creștinismul conferă puterea de exprimare a neamului în pantheonul universalului. Și această „exprimare se face de la staul la Cruce, de la Iordan la Inviere și Înălțare, și toate cele găsite - regăsite la nord de Danubius”, ori urcând pe Argeș sau pe Olt, ori poposind când pe Ceahlău, când pe Satra, când pe Gutâi... Și pe toate

acestea văzându-le” drept aromă și chemare de cetate eternă, drept tinerete de Bizanț, drept neprindere de Hermon, drept fulgerare de Sion.

Forma Mentis Romana înseamnă mai puțin gustul pantru luptele de gladiatori și disprețul de semeni - câteodată scăpați de robie - ori căderea în ropot „asurzitorii” de cuvânt... Pentru înaintașii noștri, cuvintele Mântuitorului: „Ferice de cei milostivi, căci ei vor avea parte de mine” sau oricui „te lovește peste obrazul drept întinde-l și pe celălalt” au echivalat cu o adevărată revoluție spirituală, cu o adevărată prefacere, cu o autentică meta-noia ce vine din adâncuri, din zone „neprins-ne văz”. Desigur, că în lumea satelor românești nu a fost pripeput un Tertulian, un Origen, un Augustin, un Sfântul Vasile cel Mare, dar rugăciunea zilnică, rostirea psalmilor și colindul la zile împărătești au făcut să vibreze corda intimă a unui umanism nou, în care omul era frate, „univers” de iubit fiindcă era făcut din mâinile Tatălui Ceresc și suflat cu aurul inimii, care se chema „roua dragostei”, „Roua răsăritului”, „roua dimineții negăteate”. Așa se surpau zidurile dintre neamuri și unul alerga spre celălalt cu nevinovăția pruncului ce în lacrima bucuriei „de joc” înainta. Prin această imensă capacitate de a iubi creștinismul ne-a pătruns adâncurile și ne-a cucerit marginile fără a recurge la brațul de „otel” al unei puteri centrale, care să-l impună de sus în jos cum a fost cazul convertirii unor șefi barbari, ca de exemplu Clodoveu sau Boris Mihail. Devenit religie oficială, în veacul al IV-lea, creștinismul a beneficiat de prestigiul și autoritatea basilicului în opera de evanghelizare, identificându-se cu romanitatea, cu derularea procesului de romani-

zare în spațiul Carpato-Danubiano-Pontic. Și ne-am născut în Discursul Crucii, de aceea „ni s-a încredințatu” sarcina confruntării cu lumea islamului; și zid invincibil ne-am făcut în calea dușmanilor Crucii, și „j-am biruitu” pe ei și i-am călcatu în picioare” și am păstrat neatinsă avuția credinței aici și aiurea.

Universalitatea o simțe și o toarce neamul cel adevărat, pe care Crucea îl răsfeată și Bethleemul îl mângâie, iar apele Iordanului îl botează pentru a fi fluier, nai, harfă la marea comunie.

Universalitatea se pătrunde prin sărutul de inimă și minte a textului sfânt, pentru că această brazdă frumoasă și arătoasă să fie așa cum o dezvăluie Dosoftei, Varlaam, Cantemir sau părintele Stăniloie.

Neamul românilor este satul. Satul înșeu dispus în centrul lumii se află în mijlocul unei Crucii Cosmice. Toate în lume au răndujala și răndujala asta e care „și-o ploua” Crucea. Crucea sfințită de dragostea Mielului în care românul încearcă a trăi. Aici, în centrul Crucii, românul cheamă și de aici se desprinde pe raze de jertfă.

Credința creștină este marele colier ce gade pus la grumazul românului pentru ca să-i aurească faptele și făptuirea. Doamne, Tu ai fost locul nostru de adăpost, din neam în neam, înainte ca să se fi născut munții, și înainte ca să se fi făcut pământul și lumea, din vecinicie în vecinicie Tu ești Dumnezeu”. Iată, folosindu-ne de harfa inegalabilă a Psalmistului, revăzându-ne chipul și definindu-ne devenirea. Căci celelalte-s doar vremelnicii și desertăciuni dacă nu izvodesc din Cruce și de pe înălțimile Sionului. Iar neamul românesc spre acolo se umblă și spre Marele Păstor cată.

Dan BODEA
Cornelia CALIN-BODEA

DI Ion HUI, deputat PNTCD (Arad):

„Spiritul de echipă din teritoriu m-a ajutat să depășesc momentele dificile“

Domnule deputat, vă rog să expuneți câteva date biografice.

M-am născut la data de 2 oct. 1929, în comuna Șiria, județul Arad, fiind al doilea copil al unei familii de țărani. Școala primară am urmat-o în comuna natală, iar cursurile secundare la Liceul Comercial din Arad.

Sunt căsătorit, am o fiică acțivă la Teatrul Dramatic din Constanța; soția este pensionară, a lucrat în contabilitate.

Ce v-a apropiat de PNT?

Activitatea politică, dacă poate fi numită așa, ținând cont de vârsta pe care o aveam atunci, am început-o în campania electorală din toamna anului 1946. Atunci, împreună cu un grup de liceeni, am răspândit manifeste cu însemnul electoral „ochiul”, procedând și la înscrierea pe ziduri a aceluiași semn electoral, atât în comuna natală cât și în comunele din jur. Consider că acesta a fost momentul care m-a apropiat sufletește de PNT. În anul 1947, când am aflat de arestarea conducerii PNT și a liderilor tineretului acestui partid, cu același grup de liceeni am răspândit manifeste de protest scrise la mașina de scris sau chiar de mână, prin care protestam împotriva acelor nedrepte arestări. Atașamentul față de ideile și atitudinea politică a lui Iuliu Maniu și Ion Mihalache, atât cât puteau fi

ele înțelese de noi la acea vârstă, ne-au îndemnat să continuăm activitatea. Urmare unor acțiuni întreprinse în continuare, am fost arestat în anul 1950, judecat și condamnat la 12 ani pentru uneltire contra ordinii sociale.

Anii petrecuți în închisorile comuniste mi-au oferit prilejul de a cunoaște pe mulți dintre liderii PNT ale căror idei și idealuri le-am înțeles și mi le-am însușit, devenind pentru mine convingeri de nezdruccinat.

Am încercat, la rândul meu, să mă adresez tinerilor din închisorile prin care am trecut, căutând să-i conving pe unii tentați sau îndemnați să se îndrepte spre partide extremiste, că doar ideile real democratice pot fi și merite să fie urmate, iar pe alții, descurajați, demoralizați sau ajunși în pragul rătăcirii să numai prin regăsire de sine și prin speranță își vor putea păstra demnitatea.

La expirarea condamnării de 12 ani, am fost trimis în domiciliu obligatoriu în Bărağan, la Rubla.

La Rubla am reîntâlnit mulți prieteni din anii de închisoare, dintre care amintesc pe dl C. Coposu și pe dl I. Diaconescu. Tot aici am cunoscut-o pe actuala soție care executase și ea o condamnare de 6 ani, tot pe motive politice, iar la expirarea condamnării fusese și ea trimisă cu domiciliu obligatoriu în Bărağan.

După 1964 am continuat menținerea unor legături cu liderii PNT, convins fiind în acele momente că mai devreme sau mai târziu comunismul se va prăbuși.

La 27 decembrie 1989 am luat legătura cu dl Corneliiu Coposu la București, participând la întâlnirile pregătitoare reorganizării PNT. La 5 ianuarie 1990 m-am reîntors la Arad, unde, împreună cu un grup de prieteni, am reorganizat activitatea PNT în județul Arad.

Domnule deputat care a fost cea mai bună prestație parlamentară, dar cea mai puțin eficientă?

Pentru a răspunde acestei întrebări încerc să prezint modul în care percep eu prestația parlamentară. În condițiile actuale, un parlamentar ajunge la această demnitate ca urmare a doi factori:

1. partidul care l-a propus pe listă și
2. electoratul care a votat lista respectivă.

Ca atare, prestația sa trebuie să se răsfrângă în mod benefic asupra celor doi factori.

În consecință, ea trebuie să fie în concordanță cu ideile și programul partidului său, dar să fie în același timp în concordanță și cu cerințele electoratului care l-a ales. Acestea presupun o cât mai profundă cunoaștere a doctrinei partidului, dar și un permanent contact cu alegătorii spre a le cunoaște doleanțele.

Prestație eficientă pentru mine înseamnă în primul rând prezența la dezbateri, atât în comisii cât și în plen, și mai ales votul exprimat.

Am participat prin semnătură proprie la toate moțiunile adresate guvernului și la toate cererile privind neconstituționalitatea unor legi.

Am făcut parte din peste 10 comisii de mediere a proiectelor de legi privind bugetul și activitatea financiar-bancară.

Am preluat din partea electoratului mai multe petiții pe care le-am depus organismelor centrale ale statului și am urmărit rezolvarea lor. Nu am reușit să am inițiativă individuală și propuneri legislative.

Care este programul dumneavoastră la sfârșit de săptămână?

Sfârșitul de săptămână pentru mine începe vineri dimineața când ajung cu trenul la Arad și nu mă îndrept spre comuna Ghioroc (30 km de Arad), ci mă duc la biroul parlamentar. Acolo iau contact cu șeful de cabinet care îmi prezintă solicitările electoratului și primesc cetățenii în audiență. Sâmbătă este ședință de birou județean PNTCD, iar în ultima săptămână a lunii și ședință de comitet. În aceeași perioadă, am interviuri cu presa și TV locală. În funcție de programul stabilit, am deplasări în teritoriu chiar și în zilele de duminică. Rezultă deci că programul meu la sfârșit de săptămână este destul de încărcat. Mi-aș permite să intervin cu o explicație care nu este cuprinsă în conținutul întrebării. Menționez că din județul Arad au fost aleși în Parlamentul României 3 reprezentanți ai PNTCD - un senator și doi deputați. Spre profundul meu regret și adâncă durere, dintre cei trei parlamentari am rămas doar eu. Deputatul N. Alexandrescu, fostul președinte al Organizației Județene PNTCD Arad a decedat în primăvara anului 1990, iar senatorul Ion Alexandru a fost afectat de o cumplită maladie care l-a scos din activitatea

parlamentară. Valoarea morală și politică a celor doi parlamentari amintiți ar fi eficientizat mult programul meu la sfârșit de săptămână.

N-aș vrea să se înțeleagă că rămânând singurul parlamentar PNTCD. Arad am preluat de unul singur activitatea parlamentară din județ. Dimpotrivă, având în vedere cerințele legitime ale unui electorat exigent și atașat ideilor PNTCD, am reușit să realizăm un spirit de echipă organizând deplasări în teritoriu, împărțindu-ne în grupuri, fiecare grup deplasându-se într-o anumită zonă a județului.

Care sunt ideile dumneavoastră în vederea continuității și modernizării activității PNTCD?

Asigurarea continuității partidului nostru este aceea de a reuși să-și structureze componența membrilor săi într-o deplină armonie numerică și valorică a generațiilor. Mai explicit spus: generația tânără este aducătoare de elan, având idealism și forță inovatoare; generația activă este aducătoare de forță aplicativă și competență; generația vârstnică este aducătoare de experiență, înțelepciune și moderație. Numai printr-o conlucrare înțeleaptă, cultivată și respectată, partidul nostru își poate asigura continuitatea.

Modernizarea activității PNTCD presupune o amplă și minuțioasă detaliere. Mă rezum doar în a aminti unele dintre căile care conduc spre aceasta:

- stabilirea scopului activității;
- asigurarea mijloacelor de atingere a scopului propus;
- concordanța între scopul propus și asigurarea mijloacelor necesare;
- conlucrarea tuturor factorilor de decizie și execuție pentru realizarea celor de mai sus.

Vă rugăm un cuvânt pentru cititorii ziarului Dreptatea.

Cuvântul pe care doresc să-l adresez cititorilor acestui ziar este un îndemn de a deveni, prin continuă strădanie, mesagerii frumoaselor și generoaselor idei pe care acest ziar le conține și, mai ales, de a-i îndemna și pe cei care nu reușesc să-l citească să caute să ajungă la ceea ce eu denunțesc „eliberarea de teamă” spre a se regăsi pe sine și astfel eliberat, gândul, vorba și fapta să devină una și aceeași, iar la viitoarele alegeri votul să fie spre binele lui și a celorlalți.

A consemnat
Virgil PETRESCU

Pomenirea de 40 de zile a neuitatului CORNELIU COPOSU

Din inițiativa Organizației Centrale de Femei a Partidului Național Țărănesc Creștin Democrat a avut loc, la Biserica „Sfântul Spiridon” din București, Pomenirea de 40 de zile a Seniorului Corneliiu Coposu, în ziua de duminică, 17 decembrie 1995, orele 12,30. Au participat din partea conducerii PNTCD: dl președinte Ion Diaconescu, dl vicepreședinte Șerban Ghica, dna Florica Raica, președinta Organizației de Femei a PNTCD, dl Dragoș Oncescu, președintele Organizației de Tineret a PNTCD, dl Radu Munteanu, președintele TUNȚ, numeroși parlamentari țărâniști: Ioan Lup, Radu Vasile, Mircea Ciumara, Remus Opreș, Mircea Popa-Zlatna, Barbu Pițigoi, Sorin Lepșa, Tudor Dunca. Din partea familiei au luat parte dna Flavia Bălescu și dna Rodica Coposu. Slujba religioasă a fost oficiată de un sobor de preoți în frunte cu P.S. Vicențiu, vicar patriarhal.

Ca o cinstire a celui care a fost Primul Om al Partidului și al României, biserica a fost plină până la refuz, lumea asistând și de pe scări și din curte.

